

TC DPÜ
YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI
İŞ GÜVENLİĞİ ÇALIŞMA TALİMATLARI
EL KİTABI

2018

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

İŞ GÜVENLİĞİ GENEL KURAL VE TALİMATI

Talimat No:1

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/4

- 1) Çalışan her eleman çalıştığı görevde gerekli olan tüm güvenlik tedbirlerinin, görevin devamı süresince titizlikle uygulanmasından öncelikle kendisi sorumlu olacaktır. Maddi kayıpların önlenmesi veya iş süresinin kısalması için olsa bile gerekli her türlü güvenlik tedbirleri alınmadan herhangi bir işe girişmek kesinlikle yasaktır.
- 2) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınmış bulunan tüm tedbirlere tam olarak uyunuz,
- 3) İşyeri ilan tahtası veya panosuna, işyerinin muhtelif kısımlarına asılmış bulunan ve asılacak olan iş sağlığı ve iş güvenliği kurallarını okuyunuz ve bu kurallara uyunuz,
- 4) İşyeri sorumlu ve ilgilileri tarafından, zaman zaman tarafınıza bildirilecek yazılı ve sözlü Talimatlara uyunuz,
- 5) Şahsınıza verilen görevi, size tarif edildiği şekilde yapın, kendi işinizden başka işe karışmayın, amirinizin verdiği emirlere uyunuz, Bilmediğiniz bir şeyi olup olmadığını deneyerek değil de bu konuda bilgi sahibi amirlerinize danışarak öğreniniz.
- 6) Kendi güvenliğiniz ve çevrenizdekilerin güvenliği için Çalışırken daima dikkatli ve sorumlu hareket ediniz, sizden beklenebilecek bütün özeni gösteriniz, işinizde ve güvenliğinizde gerekli çabayı gösteriniz, işinizden başka bir şey düşünmeyiniz.
- 7) Dikkat ve konsantrasyon isteyen işlerde çalışanları rahatsız etmeyiniz ve dikkatini dağıtmayınız. Çalışma Arkadaşınızın kişisel emniyetini kendi emniyetiniz kadar önemseyiniz, İşyerinde çalışan diğer çalışanların güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde çalışınız,
- 8) İşyerinde kesinlikle şaka yapmayınız,
- 9) İşyerine dinlenmiş ve zinde olarak geliniz. Kesinlikle alkollü içki veya uyuşturucu ilaçlar alarak işyerine gelmeye teşebbüs etmeyiniz.
- 10) Kampus alanında sigara içilmesi yasak olan yerlerde sigara içilmemesi kuralına uyunuz. Sigara içme mahalleri dışında sigara içmeye teşebbüs etmeyiniz.
- 11) Amirlerinizin talimatlarına harfiyen uyunuz. Onlara karşı saygılı olunuz ve kesinlikle amirlerinize laubali hareketlerde bulunmaya teşebbüs etmeyiniz.
- 12) Tüm güvenlik önlemleri alınmasına rağmen olağan dışı nedenlerle herhangi bir işin sonucu şüpheli ise, durum en yakın amire duyurulacaktır.
- 13) İş emniyeti bakımından tehlikeli bulduğunuz bütün hususları işyeri amirlerinize derhal bildirin. İkaz levhası, korkuluk, muhafaza edici veya merdiven gerektiren yerlere vakit geçirmeden işyeri amirlerinize ve yetkililere bildirin.
- 14) İşinizde tehlikeli saydığınız bir çalışma şekli varsa aynı işi tehlikesiz ve emniyetli bir şekilde nasıl yapabileceğiniz konusunda işyeri amirlerinizden bilgi isteyiniz.
- 15) İşyeriniz ve Kampus ile ilgili potansiyel tehlikeler tespit edildiğinde yetkililere bilgi veriniz. Kurallara uymayanları ikaz ediniz, tehlikeli durumları yetkililere bildirin. (DPÜ İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğü Web sayfasından Ramak Kala formu, Düzeltici Önleyici Faaliyet (DÖF) Formuna ulaşabilirsiniz.)
- 16) Bulduğunuz ve yaşadığınız binalardaki acil toplanma bölgelerinin ve yangın söndürücülerin yerini öğreniniz. acil durum planlarını okuyunuz ve acil durumlarda ne yapacağınızı öğreniniz.
- 17) Olası acil durum veya yangın anında sakin olunuz, Acil durumda bina içerisinde iseniz acil kaçış yollarını takip ederek acil çıkış kapılarından çıkınız ve binaya ait Acil Toplanma Bölgesine gidiniz, açık alanda iseniz en yakın bina önünde bulunan Acil Toplanma Bölgesine gidiniz, (Bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olan "işyerini veya işyerinin bölümlerini gösteren Acil Durum kroki"lerini inceleyiniz.)
- 18) Gezici ekiplerde ve sabit işyerlerinde ilgili yönetmekte listesi verilen İş Güvenliği ve ilk Yardım malzemeleri her an kullanmaya hazır halde bulundurulacaktır.

- 19) Günlük çalışmaların başında ve sonunda, bütün iş güvenliği malzemeleri ve diğer aletler ekip şefi tarafından kontrol edilecektir. Kullanılmasında sakınca görülenler tamir edilmek üzere ayrılacak veya yenisi ile değiştirilmek üzere en yakın amire bildirilecektir.
- 20) Kişiyeye ve ekibe, işinde gerek duyulacak her türlü koruyucu malzeme ve teçhizat tutanakla verilecek ve bu teçhizatın kullanılması öğretilcektir. Verilmiş ve kullanımı öğretilmiş koruyucu teçhizatın kullanılmasından, temizlenmesinden ve korunmasından ilgili elemanlar ve ekip şefi sorumlu olacaktır.
- 21) İş elbiseleri makinelerin çalışan kısımlarına girecek veya takılacak şekilde bol ve yırtık olmayacaktır.
- 22) İşin gereği olarak şahsınıza verilen kişisel koruyucuları devamlı olarak kullanınız. Bu malzemelerin kırılması, kaybolması, eskimesi vb. durumlarda amirimize haber vererek, amardan izinli olarak yenisini alınız ve kişisel güvenliğiniz için çok lüzumlu olan bu koruyucular olmadan işbaşı yapmayınız,
- 23) Şahsınıza verilen kişisel koruyucu malzemeleri, talimatlara uygun bir şekilde kullanınız ve iyi ve temiz bir halde muhafaza ediniz,
- 24) Kişisel koruyucularınızın (baret, emniyet kemeri vb.) kaybolmaması ve yıpranmaması için, onları iş bitiminde bu iş için ayrılmış bir alana koyunuz
- 25) İş Güvenliği gerektiren çalışmalar sırasında alet ve malzeme düşebilecek saha dâhilinde veya civarındaki enerjili tesislerin patlaması sonucunda parça tesiri muhtemel olan yerlerde bulunan kimseler baret giyeceklerdir. Şantiyede kesinlikle baret kullanınız,
- 26) Bütün çalışmalar tesis, işletme ve bakım talimatları doğrultusunda yapılacaktır. Üzerinde bakım-onarım yapılan kısımların altında, güvenlik tedbiri almadan bulunulmayacaktır.
- 27) İşyerlerinde tesisat durdurulmadan yapılması gereken bakım ve onarım işleri, yetkili amir gözetiminde ve güvenlik tedbirleri alınarak yapılacaktır.
- 28) Yapılan bütün bakım-onarım-işletme çalışmalarında, yapılacak iş güvenliği tedbirleri teyide (kayda) bağlanacaktır.
- 29) Çalışmalara başlamadan önce, üzerinde çalışılacak tesisatın enerjilemesi için muhtemel olan, her gerilimdeki kesici ve ayırıcıların açık durumda olmaları sağlanacak ve çalışma süresince bu durumu koruyacak önlemler alınacaktır.
- 30) Ekip Şefinin veya sorumlusunun ihtiyaç göreceği hallerde kumanda mekanizmalarına ait beslemenin (elektrik veya basınçlı hava vb) kesilmesi, kilitlenmesi sağlanacak ve kesicilere ait özel basınçlı hava tankları boşaltılacaktır.
- 31) Atölye ve laboratuvarlardaki deneylerinde atölye veya laboratuvar sorumlusu bizzat bulunacaktır.
- 32) Çalışan makinelerin ve aparatlarının temizliği o tesisatı işletmekle sorumlu olan personel tarafından yapılacaktır.
- 33) Gereğinden fazla veya kullanılmayan malzemeler çalışılan yerlerde bulundurulmayacaktır.
- 34) Beraberinizdeki malzemeleri güvenli bir şekilde taşıyınız, kaldırınız, itiniz veya çekiniz. Sivri uçlu, keskin uçlu gibi insanlara zarar verebilecek malzemeleri gelişigüzel atmayınız ve ortalıkta bulundurmuyunuz,
- 35) İşin yapılması sırasında ortaya çıkan malzeme, inşaat ve hafriyat artığı, yağlı—kirli temizlik maddeleri, varil, izolasyon malzemeleri vb. maddelerin, işin bitiminden veya yapılış süresi içinde atılmasından, toplanmasından, depolanmasından veya imha edilmesinden işi yapan ekip şefi veya şahıslar sorumlu olacaktır.
- 36) Ancak tecrübeli operatörlerin kullanabileceği makine ve teçhizatı kullanmaya teşebbüs etmeyiniz.
- 37) İşyeri amirlerinizin talimatı olmadan öğrenmek veya merak maksadı ile herhangi bir makinenin çalıştırma düğmesine basmayınız. Bir makineyi çalıştırmak için bir talimat aldığınızda; önce çalıştıracığınız makineyi kontrol ederek çalışması için gereken şartların yerinde olup olmadığına bakınız, makine üzerinde veya içerisinde insan veya makineye zarar verebilecek unutulmuş herhangi bir cisim olup olmadığını araştırınız. Daha sonra makineyi çalıştırınız.
- 38) Size teslim edilen makine ve teçhizatı iyi koruyunuz. Bir makine üzerindeki çalışmanız bittikten sonra bu çalışma sırasında kullandığınız bütün alet ve parçaları toplayınız. Kesinlikle bu alet ve parçaları kullandığınız yerde unutmayınız.
- 39) Koruyucu tertibatın kaldırılmasını gerektiren hallerde; bakım ve onarım işlerinin yapılabilmesi için makine durduktan ve onarım işlerinden sorumlu olanlardan izin alındıktan sonra koruyucu tertibat kaldırılacak ve onarım işlerinden sorumlu kişi, onarılan makine, cihaz veya tesisatın çalışmasına izin vermeden önce koruyucu tertibatın uygun şekilde tekrar yerlerine konulup konulmadığını kontrol

edilecektir.

40) Herhangi bir makine üzerinde tespit ettiğiniz ve düzeltilmesi sizin göreviniz olan herhangi bir aksaklığı gidermek için (temizlik, ayar vb.) o makinenin üzerine veya içerisine girmeniz gerekiyorsa durumu en yakın amirinize haber veriniz. Çalışır durumda ise makineyi durdurunuz. O makinenin çalıştırma düğmesi üzerine 'ARIZA VAR ÇALIŞTIRMA' ikaz levhasını asınız. Bundan sonra o makine üzerinde gerekli işinizi yapınız. İşiniz bittikten sonra hiç vakit kaybetmeden ikaz levhasını bizzat kendiniz astığınız yerden kaldırınız.

41) Çalıştırma düğmelerine asılı "ARIZA VAR ÇALIŞTIRMA" ikaz levhalarını şayet kendiniz asmadıysanız kesinlikle yerinden almayınız ve bu levhaların asılı olduğu çalıştırma düğmelerine dokunmayınız.

42) Herhangi bir depoyu temizlemek için depo içerisine girmeden önce o depoya su veya başka bir madde basan pompaların ve varsa karıştırıcısının çalıştırma düğmesi üzerine 'ARIZA VAR ÇALIŞTIRMA' ikaz levhasını asınız.

43) Çalışan bir makine üzerine çıkmayınız ve içerisine girmeyiniz.

44) Döner kısımlardan korununuz.

45) İçerisinde sıkışmış hava, buhar, su ve yay bulunabilecek bir parçayı sökerken gerekli bütün emniyet tedbirlerini eksiksiz alınız. O parçaya hedef olmayacak şekilde kendinizi siper ediniz.

46) İçinde aşındırıcı, yakıcı veya sıcak sıvılar bulunan büyük kap, sarnıç, kuyu, havuz ve depoların ağızları, döşeme ile aynı seviyede bulunuyorsa, bunların kenarları sağlam korkuluklarla çevrilecek veya kapakla örtülecektir.

47) Aydınlatma maksadı ile mutlaka 24 voltluk seyyar lamba kullanınız. Kesinlikle 220 voltla çalışan seyyar lamba kullanmayınız.

48) Yetkililerce, iş ve hizmet gereği kullanılmasına izin verilen yerler dışındaki kısım ve binalarda elektrik sobası, elektrik ocağı, elektrikli çaydanlık vb. elektrik gereçleri kullanılmayacaktır.

49) Korkuluklardan aşağıya sarkmayınız, merdivenlerden çıkarken korkuluklara tutununuz.

50) Binalarda ve çalışma alanlarında koşmayınız. Kaygan zeminlere dikkat ediniz. Kaygan ve ıslak zemin üzerinde yürürken dikkatli olunuz ve altı lastik ayakkabı giyiniz.

51) Çıplak ayakla dolaşmayınız, altı kösele yüksek topuklu ayakkabı giymeyiniz ve ayakkabılarınızın topuğuna basmayınız.

52) Bir kablunun uç izolasyonunu soyarak dişi prize sokmak suretiyle elektrik almaya kalkmayınız. Mutlaka topraklı fişli kablo kullanınız.

53) Kesinlikle trafo odasına veya elektrik kablolarının bulunduğu mahale girmeyiniz veya bu tabloların kapaklarını açmaya teşebbüs etmeyiniz.

54) Ampul değiştirmeye teşebbüs etmeyiniz.

55) Elektrik motorlarının üzerine su tutmayınız.

56) Kreyn ve diğer kaldırma aletlerini kullanmadan önce sapan, kanca zincirlerini kontrol ediniz.

57) Yük altında durmayınız.

58) Kampus alanını ve çalışma alanlarını temiz ve tertipli tutunuz. Sağa sola tükürmeyiniz ve çöp atmayınız.

59) İşyerinde kullandığınız bütün malzeme ve aletleri düzgün kullanınız, zarar görmemesine dikkat ediniz,

60) İşyerinin muhtelif yerlerine çeşitli maksatlar için asılmış bulunan uyarı levhalarını tek tek okuyunuz ve bu levhalardaki uyarılara muhakkak uyunuz, Uyarı levhalarının yerlerini ilgili ve sorumluların haberi olmadan değiştirmeyiniz,

61) Girilmesi yasaklanmış alanlara zorunlu haller dışında girmeyiniz,

62) Yetkili olmadığınız sürece yanınızda bir refakatçi bulunmadan çalışma alanlarına ve iş yerlerine girmeyiniz.

63) İnşaat sahasına görevli değilseniz kesinlikle girmeyiniz, görevli iseniz dolaşırken terlik vb. giymeyin ve çıplak dolaşmayın, İnşaat işyerlerine girerken ve çalışma yapılan yerlere giderken etrafı kontrol ediniz ve sadece bu iş için ayrılmış yerlerden gidiniz, duvarlara, borulara tırmanmayınız ve atlamayınız,

64) İşyerine tabanca, tüfek, bıçak vb. ile gelmeyiniz,

65) İşyeri sahasında hiçbir şekilde yatmayınız ve uyumayınız,

66) Kampus alanında alkol ve uyuşturucu benzeri maddelerin kullanımı yasaktır, kullanmayınız.

- İşyerinde alkollü madde kullanmayınız, alkollü bir şekilde gelmeyin ve alkollü çalışmayınız.
- 67) İşyeri içinde veya civarında bulunan deniz, havuz, su birikintisi, dere, nehir, gibi yerlere kesinlikle girmeyiniz,
- 68) İşyerinden izinsiz ayrılmayınız, işyerinde izinsiz Ziyaretçi (misafir, akraba, hemşeri vb.) kabul etmeyiniz. Kabul edilen Ziyaretçinize verilen Ziyaretçi Kartı Yerleşkede bulunduğu sürede görünür şekilde yakaya asılacaktır.
- 69) İşyerinde olan en ufak iş kazasını derhal işyeri ilgili ve sorumlularına bildirin,
- 70) İşyerinde yapılan iş sağlığı ve güvenliği eğitim toplantılarına katılınız,
- 71) İşyerinde yapılan işe giriş muayenesi dâhil, aşılama gibi sağlık kontrol ve periyodik muayenelerinizi yaptırınız,
- 72) Sağlık durumunuza uygun işlerde çalışınız,
- 73) Kişisel ulaşım Araçlarınızı Kampus trafik kurallarına uygun bir şekilde kullanınız. Araç kullanırken Kampüsteki azami hız limitini aşmayınız. Diğer araçlara ve yayalara daima dikkat ediniz. Araçlarınızı sizlere gösterilen park yerlerine bırakınız. Kötü hava koşullarına uygun ilave tedbirleri alınız.
- 74) Yerleşkelerde Araçların geçtiği yollarda dikkatli olunuz, yayalar için ayrılmış kısımları kullanınız.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**OFİS ÇALIŞANLARI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
TALİMATI**

Talimat No: 2

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

1. AMAÇ: Bu talimatın uygulanmasındaki amaç; İdari ve Akademik ofis çalışanlarının olası tehlike ve risklere karşı almaları gereken önlemleri belirleyerek sağlık ve güvenliğini tehlikeye atmayacak biçimde çalışmalarını sağlamaktır.

2. KAPSAM: Bu talimat İdari ve Akademik tüm ofis çalışanlarını kapsar.

3. UYGULAMA:

- 1) İşyerinde alınmış iş güvenliği tedbirlerine tamamen uyunuz. Talimat ve ikaz levhalarının yerlerini değiştirmeyiniz, bu levhalardaki ikazları daima dikkate alınız. Güvenlik önlemi almadan hiçbir işe girişmeyiniz, güvensiz ve tehlikeli davranışlarda bulunmayınız.
- 2) Ofisleri ve çalışma alanlarını temiz ve düzenli tutunuz.
- 3) Ofislerde acil durumlar dışında koşmayınız.
- 4) Elektrikli cihazların yakınında çay, kahve gibi dökülme ihtimali olan içecekler bulundurmuyunuz.
- 5) Çay, kahve, yemek vb. ihtiyaçlar, çalışma alanlarından ayrı bir yerde hazırlayınız.
- 6) Takılma, düşme ve çarpma ihtimaline karşı dolap kapaklarını ve masa çekmecelerini açık bırakmayınız.
- 7) Yürüme yollarında ve çalışma alanınızın zemininde takılıp düşebilecek malzemeler bulundurmuyunuz.
- 8) Yürürken aynı zamanda asla evrak okumayınız.
- 9) Sandalye, koltuk, masa ve çekmeceleri yüksekte bir noktaya ulaşmak için merdiven gibi kullanmayınız. Yüksek yerlerdeki raflardan dosya vb. alırken; düşerek yaralanma/sakatlanmaları önlemek için tekerleksiz veya kilit sistemli olan seyyar merdivenler kullanınız.
- 10) Dolapların üzerine dosya vb. yığmayın, dolapların içine düzenli biçimde koyunuz.
- 11) Koltuk ve sandalyeleri kontrol ediniz, arızalı ve problemliler kullanmayarak ilgili birime bilgi veriniz.
- 12) Ofislerin temizliğinde oluşan ıslak zeminlerin kurulanmasını sağlayınız.
- 13) Ofis zeminlerinde kaymaya, takılmaya neden olabilecek yüzeyleri onartınız.
- 14) Lavabo ve tuvaletlerin temizliği yapılırken kullanılan uyarı levhalarını dikkate alınız, temizlikte kullanılan kimyasalların tehlikeleri ve kullanımı konusunda yapılan uyarılara uyunuz, yerler ıslakken ya da temizlik yapılırken o kısımdaki lavabo ve tuvaletleri kullanmayınız.
- 15) Evraklardaki zımba tellerini zımba teli sökücü ile çıkartınız.
- 16) Ofislerde bulunan makas, maket bıçağı, sivri uçlu kalemler vb. malzemeleri dikkatli kullanınız.
- 17) Ofislerde bulunan elektrikli aletlerin güvenli kullanım talimatlarına uyunuz. Odanızdaki tüm elektrikli aletlerin kablolarının, fiş ve prizlerinin uygun ve emniyetli olmasını sağlayınız. Ayrıca sarkan ve ekli elektrik kablolarının açıkta durmasını engelleyiniz.
- 18) Üniversitemiz Birimlerinde bulunan UPS (kesintisiz güç kaynağı) arızaları meydana gelmemesi için; UPS'e bağlı bilgisayar programlarının ve ayrıca kullanılması zorunlu elektronik cihazların kesintiye uğramadan çalışmasını sağlamak için tasarlanmış ve kullanıma sunulmuş kesintisiz güç kaynağı destekli kırmızı renkte elektrik prizlerine elektrik süpürgesi, ısınma cihazları v.b. zorunlu olmayan cihazları takmayınız.
- 19) İşlerinizi bitirdikten sonra kullandığınız bütün malzemeleri yerlerine yerleştiriniz.
- 20) Klavyenin rahat bir çalışma pozisyonu sağlayacak uzaklıkta (Kollar dirsekten 90° açıyla) olmasına özen gösteriniz.

- 21)Mevcut ışık kaynaklarının ekranda parlaklığa ve yansımalara neden olmasını engelleyiniz.
- 22)Çalışma sırasında uygun aralıklar ile ara vererek ve basit egzersizler yapınız.
- 23)Yerden bir malzeme kaldırırken ergonomi kurallarına uyunuz.
- 24)Çalışma alanlarında yüksek sesle konuşmayınız.
- 25)Maruz kalabileceğiniz olumsuz davranışlar (tehdit, hakaret vs.) karşısında müdahil olmaktan kaçınarak derhal işverene haber veriniz.
- 26)Yetki, sorumluluk ve çalışma hedefleriniz dışında iş yapmayınız.
- 27)Sorumlu personel dışında girilmesi yasak olan Kazan dairesi, Enerji odası vb. bölümlere girmeyiniz.
- 28)Ofiste yürütülen işler ile ilgili görüşlerinizi İşverene, işyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması hususunda görüş ve önerilerinizi İşveren ve İş Sağlığı uzmanınıza bildiriniz.
- 29)İşyerinize ait Acil Eylem Planını okuyunuz, Yangın söndürme cihazlarını, acil çıkış yerlerini, davranış kurallını mutlaka öğreniniz.
- 30)Acil Durumlarda görevlendirilmeniz varsa görevlerinizi yerine getiriniz.
- 31)Çalışma ortamınızın acil çıkışı engellemeyecek şekilde düzenlenmesini sağlayınız.
- 32)Acil çıkış kapılarını giriş-çıkış yapmak ve sigara içmek için kesinlikle kullanmayınız.
- 33)Acil çıkış merdivenlerinde ya da kaçış yolunda, acil durumda kaçışı engelleyecek malzemeler bulundurmuyunuz.
- 34)Ofiste Acil durumlarda kullanmak üzere İçerisinde yeterli malzeme bulunan ilkyardım çantası bulundurunuz.
- 35)Ofiste karşı karşıya kalabileceğiniz ilk yardım ve acil müdahale gerektirecek durumlarda vakit kaybetmeden; Biriminizde görevli İlkyardım sertifikalı personele haber verin;112 Acil Durum telefonunu arayın; kendi güvenliğinizi tehlikeye atmadan yaralının çevre güvenliğini sağlayın.
- 36)Ofiste karşı karşıya kalabileceğiniz kaza veya ramak kala olayları muhakkak İşvereniniz ve İş Güvenliği Uzmanınıza bildiriniz.
- 37)Ofis içerisindeki çalışma alanlarında sigara içilmesi yasaklanmış diğer alanlarda sigara içmeyiniz.
- 38)Mesai sonunda odanızdan ayrılırken ışıkları söndürüp, elektrikli aletlerin (Klima, prize takılı şarj cihazı vb.) kapalı konumda olduğunu kontrol ediniz.
- 39)Çalışma ortamınızda kendiniz ya da çevrenizdekiler için gördüğünüz tehlikeleri İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi'ne bildiriniz.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

BİLGİSAYAR-YAZICI-TARAYICI TALİMATI

Talimat No:3

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

Amaç: Kurumumuzun tüm birimlerinde kullanılmakta olan masaüstü ve dizüstü bilgisayarlar ile yazıcı, tarayıcı veya kesintisiz güç kaynağı gibi bilgisayar donanımlarının yanlış kullanılması nedeniyle meydana gelen arızaların önlenmesi ve söz konusu donanımların verimli kullanılarak hizmetlerin aksamadan yürütülmesi amaçlanmıştır.

Kapsam: Kurumumuzun tüm birimlerinde görev yapan Akademik, İdari, teknik, hizmetli, sözleşmeli personel, kısmi zamanlı çalışan öğrenci, hizmet alımı yolu ile çalıştırılan tüm personelleri kapsar.

Sorumluluk: Bu talimatın uygulanmamasında başta bilgisayarın kullanıcısı olmak üzere üst amirleri sorumlu tutulacaktır.

Uygulama:

- 1) Masaüstü bilgisayar, yazıcı, tarayıcı ve kesintisiz güç kaynağının, bunları kullanan kişi veya kişilerden birine zimmet karşılığı teslim edilmesi,
- 2) Bilgisayar oyunları başta olmak üzere, sistem performansını düşürerek bilgisayarı yavaşlatan ve hizmet ile ilgisi olmayan program (MSN, Chat vb...) veya dosyaların bilgisayarlara kurulmasının veya kopyalanmasının engellenmesi, yüklenmiş olanların silinmesi,
- 3) Virüs veya trojan içeren programlar, kullanıcının istemi dışında bilgisayarlara bulaşmakta, bilgisayarlarda bulunan programların ve bilgilerin kısmen veya tamamen kullanılmaz hale gelmesine veya işletim sistemlerinin çökmesine neden olmakta, bazen de aynı bilgisayar ağında bulunan diğer bilgisayarlara da yayılması nedeniyle birim genelinde hizmetlerin aksamasına ve telafi edilemez iş gücü kaybına neden olduğundan, bu tip programların bilgisayarlara kesinlikle yüklenmemesi,
- 4) Antivirüs programlarının güncel sürümlerinin, tüm masaüstü ve dizüstü bilgisayarlarda çalışmasının sağlanması, virüs programı yüklenmeden ve aktif hale getirilmeden kesinlikle internete girilmemesi,
- 5) Hukuki ve cezai sorumluluk doğurması nedeniyle, lisanslı olmayan programların bilgisayarlara yüklenmemesi, lisanslı olarak yüklenmiş programlarda arıza meydana geldiğinde arızanın sadece teknik personel tarafından giderilmesinin sağlanması,
- 6) Bilgisayar ve yan donanımlarında meydana gelen arızaların öncelikle teknik personele bildirilmesi, cihazlar açılarak kişisel müdahalelerde bulunulmaması,
- 7) İşletim sistemi ve uygulama programlarının yüklü olduğu sabit diskin C bölümüne kişisel dosya kaydedilmeyerek, sistem güvenliği açısından D bölümüne kaydedilmesi,
- 8) Bilgisayar ve yan donanımlarının sıvı maddelerle temas ettirilmemesi, toplu iğne, ataç ve zimba teli gibi yabancı maddelerin masaüstü ve dizüstü bilgisayarların klavyelerine ve özellikle de yazıcıların içine kaçırılmaması,
- 9) Mouseların (fare) mutlaka Mouse pad (fare altlığı) ile birlikte kullanılması ve kullanan personel tarafından belli aralıklarla içinin temizlenmesi,
- 10) Öğle arasında bilgisayarların ve monitörlerin açık bırakılmaması, özellikle hafta sonu tatili öncesinde tüm masaüstü bilgisayarların kapatıldığı odadan en son çıkanlar tarafından kontrol edilmesi, bilgisayarların uzun süre kullanılmadıkları zamanlarda üzerlerinin toz örtüsü ile örtülmesi,

- 11) Açık olan bilgisayarın belli bir süre kullanılmaması halinde (örneğin 10 dakika) öncelikle ekran koruyucu programların devreye girmesi, daha uzun süre kullanılmaması halinde ise (örneğin 20 dakika) monitörün kapanması özelliğinin aktif edilmesi,
- 12) Monitör boyutuna en uygun ekran çözünürlüğü ve en yüksek ekran yenileme sıklığının ayarlanması, (Bkz. Denetim Masası - Görüntü - Ayarlar- Gelişmiş - Monitör)
- 13) Bilgisayarların, güç (power) düğmesinden değil, "bilgisayarı kapat" menüsünden kapatılması,
- 14) Standart donanım dışında, hizmetle ilgisi olmayan aygıtların (televizyon kartı, faks-modem kartı vb.) bilgisayarlara takılmaması,
- 15) Masaüstü bilgisayar ve monitörlerin, kullanan personel tarafından en az haftada bir defa iz bırakmayacak nemli bez ile gerekli temizliğinin yapılması, temizleme öncesinde elektrik fişinin prizden mutlaka çekilmesi,
- 16) Sadece bir adet bilgisayarı (monitörü ile birlikte) beslemesi için gönderilen kişisel kesintisiz güç kaynaklarına, yazıcı, tarayıcı veya diğer cihazların bağlanmaması,
- 17) Lazer yazıcılarda pelür veya saman kâğıt kullanılmaması, kâğıtların buruşuk, kenarları yırtık veya kıvrık, zımba teli veya toplu iğne takılı olmaması,
- 18) Lazer yazıcıların 300*300 dpi çözünürlükte ve ekonomik toner modunda kullanılması, daha yüksek çözünürlükte çıktı almanın hiç gerekmediği halde daha fazla toner harcanmasına neden olacağı bilinmesi,
- 19) Yazıcılarda toner ve mürekkep kartuşu değiştirilmesi işleminin teknik personel veya tecrübeli personel tarafından yapılması,
- 20) Lazer yazıcılara ait bitmiş toner kartuşlarının kesinlikle atılmaması ve istenildiğinde gönderilmeye hazır olacak şekilde orjinal kutuları içerisinde muhafaza edilmesi,
- 21) Bilgisayar, monitör ve yan donanımlarının mümkün olduğunca doğrudan güneş ışığına ve manyetik etkilere maruz bırakılmaması,
- 22) Kablo kanalları üzerinde bulunan kırmızı renkli UPS elektrik prizlerine bilgisayar ve yan donanımları haricindeki elektrikli cihazların kesinlikle takılmaması,
- 23) Kablo kanallarının üzerlerine hiçbir şey konulmaması, kanallara zarar verebilecek aletlerin yaklaştırılmaması, bina temizliği yapılırken kablo kanallarına su gitmesinin önlenmesi, temizlenmeleri gerekiyorsa sadece hafif nemli bezle silinmesi,
- 24) Demirbaş olarak teslim edilen dizüstü bilgisayarların; emeklilik, istifa, kurum değiştirme gibi durumlarda tutanakla eksiksiz ve çalışır durumda iade edilmesi.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

FOTOKOPİ MAKİNASI KULLANIM TALİMATI

Talimat No:4

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

Amaç: Fotokopi makinesinde kullanılan kartuş ve drumların maliyetinin yüksek olması sebebiyle gereksiz yere kullanımını engellemek, yanlış kullanımdan dolayı oluşabilecek arızaların önüne geçebilmek ve kağıt sarfiyatını en aza indirmek.

Kapsam: Kurumumuzun tüm birimlerinde görev yapan Akademik, İdari, teknik, hizmetli, sözleşmeli personel, kısmi zamanlı çalışan öğrenci, hizmet alımı yolu ile çalıştırılan tüm personelleri kapsar.

Sorumluluk: Bu talimatın uygulanmamasında başta fotokopi makinası kullanıcısı olmak üzere üst amirleri sorumlu tutulacaktır.

Uygulama:

1. Sorumlu olmayan kişilerin kullanımını engellemek için makineye şifre konulacaktır.
2. Gereksiz kağıtlar kağıt atık kutusuna atılarak geri dönüşümü sağlanacaktır.
3. Yanlış kullanımdan dolayı oluşabilecek arızaların önüne geçebilmek için fotokopi çekerken:
  - Sabah ilk kullanan personelce açılış düğmesine basılarak açılacak.
  - Oluşturulan şifre girilecek.
  - Kağıt kasetinde kağıt olup olmadığı kontrol edilecek.
  - Çekilecek fotokopinin renkli ya da siyah-beyaz olacağı seçilecek.
  - Fotokopi çekilecek kağıt üzerinde ataç ya da zımba teli varsa çıkarılacak.
  - Çekilecek fotokopi adedi girilecek.
  - Fotokopi çekilecek kağıt kapak üstündeki yere ya da kapak açılarak düzgün bir şekilde yerleştirip başlat düğmesine basılacak.
  - Fotokopi makinesinde meydana gelecek kağıt sıkışması v.b. küçük çaplı arızalarda kurcalamadan bu konuda uzman kişiye başvurulacak.
  - Meydana gelen arızanın büyük çaplı olması ve kartuş ile durumların bitmesi halinde ise bilgisayar teknolojileri rehber öğretmeni ya da okul yönetimi haberdar edilecek
  - Kasetler üzerinde belirtilen kağıt ebatları (A4 – A3 – A5) hangi ebatlarsa sadece kasede o ebatta kağıt yerleştirilecek.
  - Kaset bölmelerinin sert kapatılmamasına dikkat edilecektir.

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

ELEKTRİK İLE İLGİLİ İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI

Talimat No:5

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

- 1) Elektrik işi ile sadece elektrikçiler ilgilenecek, yetkisi olmayanlar elektrik işine karışmayacaklardır. Herhangi bir yerde elektrik ile ilgili bir arıza olduğu zaman hemen yetkili elektrikçilere haber verilecektir,
- 2) Elektrik ile ilgili arızalan elektrikçi veya sorumlulara haber veriniz,
- 3) Yırtık, ermiş, yanmış, kopmuş elektrik kablolarını kullanmayınız,
- 4) Yalıtımı bozulmuş elektrik kablolarını sorumlulara haber veriniz veya verdiriniz,
- 5) Görevliler dışındakilerin elektriğe müdahale etmesi yasak ve tehlikelidir,
- 6) Elektrik panolarına gerektiğinde müdahale edilebilmesi için pano etrafına ve üstüne malzeme koymayınız,
- 7) Görevli değilseniz elektrik panolarına müdahale etmeyin, sigorta bile değiştirmeyiniz,
- 8) Enerji nakil hatlarına yaklaşmayın, dokunmayın ve bu hatlara demir boru ve benzeri malzemeleri yaklaştırmayınız (ölüm tehlikesi vardır),
- 9) Pano ve tablo çevresine su dökmeyiniz, su sıkmayınız,
- 10) Elektrik panoları altındaki yalıtkan malzemeyi kaldırmayınız,
- 11) Elektrik direklerine hiçbir şekilde çıkmayınız,
- 12) Elektrik kablolarınızı yetkili elektrikçiye döşetiniz, kendi başınıza hat çekmeyiniz,
- 13) Elektrik panolarının sadece yetkililer tarafından kullanılabilmesi için kilitli tutun,
- 14) Tüm birimlerin elektrik aksanları ve panoların yılda bir elektrik mühendisleri tarafından kontrolleri yapılarak düzenlenmesi yapılmalıdır.

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

ÇAYOCAĞI TEKNİK EMNİYET TALİMATI

Talimat No:6

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

Çalışanların dinlenme zamanlarında ihtiyaçlarının sağlık şartlarına uygun temiz ve düzenli olarak temini için hazırlanmış talimattır: Çay ocağında çalışanların Hijyen Belgesi almaları zorunludur.

- 1)Her gün son servisten sonra salon ve çay ocağını deterjanlı bol suyla paspas yapınız. Kurulayınız ve havalandırınız.
- 2)Sigara tablalarını temizleyiniz ve çöp sepetlerini boşaltınız.
- 3)Haftada en az bir defa kapı ve pencereleri siliniz. Çay mahallini bol suyla yıkayınız.
- 4)Masalarda kapaksız kutularda şeker bulundurmuyunuz.
- 5)Ocakta gaz kaçağı meydana gelmiş ise tüpün vanasını kapatınız. Kendiniz tamir etmeyiniz, derhal yetkililere haber veriniz. Bu süre içinde mahalli havalandırmayı da unutmayınız.
- 6)Servis malzemelerini daima temizleyiniz ve kapalı yerde bulundurunuz.
- 7)Çay, kahve, oralet, ıhlamur vb. yaparken temizlik ve sağlık şartlarına uyunuz. Bardakların kırık veya çatlak olmamasına dikkat ediniz.
- 8)Çay ocağına görevlilerden başkalarının girmelerine engel olunuz. Lavabo ve fayansların temizliğine dikkat ediniz.
- 9)Koruyucu malzemeleri mutlaka kullanınız, ocağın temiz ve tertipli olmasının çalışanların sağlığı açısından önemini unutmayınız.
- 10)Masaları her servisten sonra mutlaka iyice siliniz ve temiz olup olmadığını kontrol ediniz.
- 11)Yılda en fazla bir defa mahallin kireçle badana yapılmasını isteyiniz.
- 12)Mesai sonunda bütan gazı tüpünün vanasını kapatınız.
- 13)Bulaşıcı bir hastalığa yakalanmanız durumunda işvereninizi bilgilendiriniz.
- 14)Yangın talimatlarına uyunuz.

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIM TALİMATI

Talimat No:7

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

- A.** Her personel yaptığı işe uygun, risk analizinde belirtilen kişisel koruyucu ekipmanı kullanacaktır.
- B.** İşe başlamadan önce, kullanılan Kişisel Koruyucu Donanımlar kontrol edilecektir.
- C.** Kullanılan kişisel koruyucu ekipmanlar koruyucu özelliğini yitirdiğinde yenisi ile değiştirilecektir.
- D.** Kullanılan her türlü kişisel koruyucu ekipman CE ve EN standartlarına uygun olacaktır.
- E.** Bir kişisel koruyucu donanım başka bir işçinin kullanımına verildiğinde, KKD iyice temizlendikten sonra personele verilecektir.
- F.** Her türlü çalışmalarda baret, çelik burunlu ayakkabı, parçacık gözlüğü ve eldiven kullanılacaktır.

G. Baretler

1. İnşaat alanında kullanılması zorunlu kişisel koruyucu donanımdır.
2. Her kullanım öncesi gözle kontrol edilmelidir.
3. Deforme olmuş baretler kesinlikle kullanılmayacaktır.
4. Her kullanım sonrası temizlik ve bakımı yapılacaktır.
5. Baretler her 5 yılda bir değiştirilecektir.

H. Çelik Burunlu Ayakkabılar

1. İnşaat alanında kullanılması zorunlu kişisel koruyucu donanımdır.
2. Her kullanım öncesi gözle kontrol edilmelidir.
3. Ayağa tam olarak giyilmeli, arkasına basılmamalıdır.
4. Yırtık, eski ayakkabılar giyilmemeli, yenisi ile değiştirilmelidir.
5. Ayakkabılar her yıl değiştirilmelidir.

I. Eldivenler

1. İnşaat alanında kullanılması zorunlu kişisel koruyucu donanımdır.
2. Her kullanım öncesi gözle kontrol edilmelidir.
3. Temiz elle giyilmelidir.
4. Yırtık, delinmiş veya eskimiş eldivenler kesinlikle kullanılmamalı, yenisi ile değiştirilmelidir.
5. Eldivenlerin yapılarında değişiklik yapılmamalıdır.
6. Çalışmanın niteliğine göre uygun eldivenler kullanılmalıdır.

İ. Yüz / Göz Koruyucuları

1. İnşaat alanında kullanılması zorunlu kişisel koruyucu donanımdır.
2. Her kullanım öncesi gözle kontrol edilmelidir.
3. Camları kırılmış, çizilmiş, çatlamış koruyucular kesinlikle kullanılmayacaktır.

4. Kirlendiği zaman yıkanmalı ve kurulanmalıdır, çalışma günü sonunda poşetlerine veya kutularına konularak muhafaza edilmelidir.
5. Kullanılmaz hale gelen gözlük, yüz siperi vb. ekipmanlar yenisi ile değiştirilecektir.

J. Emniyet Kemerleri

1. Zeminden **2 metre yükseklikte ve düşülebilecek kenara 3 metreden daha yakın** alışma alanlarında kullanımı zorunlu koruyucu donanımdır.
2. Her kullanım öncesinde gözle aşınma, uç bağlantı elemanları kontrol edilmelidir.
3. Herhangi bir deformasyon tespit edildiğinde kullanılmamalıdır.
4. Emniyet kemeri belirlenmiş sabit noktalara, sağlam yapı elemanlarına (kolon, kiriş vb.),içinden tehlikeli sıvı geçmeyen kalın borulara, elik konstrüksiyon elemanlarına bağlanmalıdır.
5. Emniyet kemeri ile bir kez dşlp askıda kalındığında tekrar kullanılmamalı yenisi ile değiştirilmelidir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

KALORİFER KAZANI KULLANMA TALİMATI

Talimat No:8

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

1. AMAÇ: Bu talimatın uygulanmasındaki amaç, teknik ekibin kalorifer kazanı kullanımını esnasında kendisinin ve çevresindekilerin sağlık ve güvenliğini tehlikeye atmayacak biçimde çalışmalarını sağlamak, olası tehlike ve risklere karşı uyulması gereken önlemleri belirlemektir.

2. KAPSAM: Bu talimat tüm teknik ekibi kapsar.

3. UYGULAMA:

- 1) Kalorifer kazanları yetki belgeli kişiler tarafından (Kalorifer Ateşleyici Sertifikalı) çalıştırılmalıdır.
- 2) Kazan dairesine, yetkisiz kişilerin girişine izin verilmemelidir.
- 3) Kazan dairesi günlük bakımları yapıp 'KALORİFER KAZANI VE BRÜLÖR GÜNLÜK BAKIM ve KONTROL FORMU'na düzenli işlenmeli.
- 4) Kazan dairesi her gün uygun temizlik malzemeleri ile temizlenmelidir.
- 5) Kazan dairesi içerisinde gereksiz ve tesisata ait olmayan malzeme ve araç gereç bulundurulmamalıdır.
- 6) Kazan dairesi temizliği sonrasında pano içlerine temizlik bezi bırakılmamalıdır.
- 7) Doğalgaz kazanının bakımı mutlaka yapılmalı, arızası halinde ilgili birime ve yetkili servise bilgi verilmelidir.
- 8) Kazan dairesi içerisinde açık uçlu kabloların bulunması halinde derhal yetkili elektrik teknisyenine haber verilmelidir.
- 9) Kazanı yakmadan önce tesisatın su seviyesi hidrometreden kontrol edilerek eksik ise kazan of durumunda iken su ilave edilmelidir.
- 10) Gaz kontrolü yapılmalıdır. Gaz kokusu hissedildiğinde sistem durdurulmalı, ana gaz vanası kapatılarak yetkili kişilere bilgi verilmelidir.
- 11) Kazana giren ve çıkan devreler üzerindeki vanalar açık bulundurulmalıdır.
- 12) Brülör ve fotosel her hafta kuru temiz bir bezle silinmelidir.
- 13) Brülörü çalıştırmak için ana tablo şalteri açılır, brülör düğmesi açık duruma getirilir, gaz vanası açılır ve dolaşım pompaları çalıştırılır.
- 14) Selonoid vanalarda gaz kaçağı kontrol edilmelidir.
- 15) Kazan termostatu vasıtası ile suyun sıcaklığı dış sıcaklığa göre ayarlanmalıdır.
- 16) Kazan dairesinde brülörün yanma havasının akışına engel şeyler kaldırılmalıdır.
- 17) Kazan dairesinde yanıcı, patlayıcı vb. maddeler depolanmamalıdır.
- 18) Kazan dairesinde uygun Yangın Söndürme Cihazı bulundurulmalıdır.
- 19) Ark yapacak elektrik tesisatı ex-proof özellikte olmalıdır.
- 20) Gaz dedektörünün çalışıp çalışmadığı mutlaka kontrol edilmeli, periyodik bakımları düzenli aralıklarla yapılmalıdır.

Kazan dairesi içerisinde sigara içmek kesinlikle yasaktır.

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

BASINÇLI KAPLAR EMNİYET TALİMATI

Talimat No:9

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

- 1) Basınçlı kaplar üzerinde emniyet supabı, boşaltma vanası, manometre ve termometre, gibi kontrol cihazları bulunacaktır. Emniyet supabı ayar değeri değiştirilmeyecektir.
- 2) Paralel çalışan basınçlı kapların giriş, çıkış, boşaltma ve blöf vanaları ayrı ayrı işaretlenecektir.
- 3) Emniyet supaplarında yoğunlaşmaya karşı blöf vanaları bulunacaktır.
- 4) Basınçlı kapların yılda bir defa yetkili personel tarafından periyodik kontrolü yapılacak, bir kontrol belgesi düzenlenip iş yerindeki dosyasında muhafaza edilecektir.
- 5) Kompresörler yılda bir defa yetkili personel tarafından teste tabi tutulacak, bir kontrol belgesi düzenlenip iş yerindeki dosyasında muhafaza edilecektir.

HAZIRLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

KAZI İLE İLGİLİ İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI

Talimat No:10

Yayımlanma Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

- 1) Kazı işine başlamadan önce KAZI ÇALIŞMA İZİN FORMU doldurulup, yetkili kişilerden ön bilgi alınacaktır.
  - 2) Kazı/kırım yapılacak mahal altındaki muhtemel servis hatları (doğalgaz, kablo, boru, drenaj) dikkate alın. Altta servis hatları varsa, nereden geçtiklerine dair projeleri inceleyin.
  - 3) Kazı işleri sırasında elektrik kabloları, gaz boruları, suyolları, kanalizasyon ve benzeri tesisata rastladığınız takdirde, kazı işlemini derhal durdurarak sorumlu ve ilgililere haber veriniz,
  - 4) Kazı sırasında zehirli ve boğucu gaz bulunduğu anlaşıldığı veya şüphelendiğiniz hallerde, derhal oradan uzaklaşın, sorumlu ve ilgililere haber veriniz, sorumlular tarafından gerekli tedbirler alındıktan sonra çalışmaya devam ediniz,
  - 5) Kazı sırasında kayma veya göçme ihtimalini görürseniz, derhâl çalışma alanını terk ediniz, sorumlu ve ilgililere haber veriniz, sorumlular tarafından gerekli tedbirler alındıktan sonra çalışmaya devam ediniz,
  - 6) 1,5 metreden daha derin kazıları şevli yapınız, bu derinlikten sonra kazı şevsiz yapıldığı takdirde iksa (tahkimat) yapınız,
  - 7) 1,5 metreden daha derin kazılara el merdiveni ile inip çıkınız ve iksa ile desteklerini inip çıkmak için kullanmayınız,
  - 8) Kuyu ve lâğım gibi derin yerlerde, ilgili ve sorumluların izni ile güvenlik kemeri ve sinyal iplerinizi (verilecek diğer talimatlara uygun şekilde) yanınıza alarak çalışınız,
  - 9) Islak elbise ile çalışmayınız,
  - 10) Su içinde çalışmanız gerekiyorsa çizme kullanınız,
  - 11) Kazıdan çıkan toprağı, hafriyatı kazı kenarından yeterince uzağa atınız,
  - 12) Kazı sahası içinde, çalışma dışında bulunmayın yatmayın, oturmayın, uyumayın,
  - 13) Kazı yaparken, ters şev vererek yani altı kazı üstü geçertecek şekilde çalışmayınız,
  - 14) Kazının üst kenarında, düşme tehlikesi vardır bu kısımlarda bulunmayınız,
  - 15) Kazı makinelerinin hareket alanı içine girmeyin ve yaklaşmayınız,
  - 16) Kazı makinelerini sadece operatörü kullanabilir. Kazı makinelerini görevli değilseniz kullanmayınız ve hiçbir suretle makineye binmeyiniz,
  - 17) Kazı çukuru etrafında, el aletleri veya makine bırakmayınız,
- Zeminden veya çukurdan binaya veya başka bir alana geçmek için kullanılan platformlara (kalaslara) düşmeyi önlemek amacıyla kesinlikle

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

KAYNAK İŞLERİ İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI

Talimat No:11

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

- 1) Kaynağı sadece eğitimli ve görevli çalışanlar kullanabilir,
- 2) Mekanik atölyesindeki ayrılmış yerler dışında kaynak, kesme ve yakma işleri yapmadan önce sıcak ATEŞ İLE ÇALIŞMA İZİN FORMU doldurulup iş müsaadesi alınacaktır,
- 3) Kullanım sırasında devrilmelerini önlemek için gaz tüpleri sabitlenecektir,
- 4) Oksijen tüpleri asetilen veya diğer yakıt gazlarla birlikte veya yakınında depolanmayacaktır,
- 5) Oksijen tüpleri, vanaları bağlantı parçaları, regülatörleri, hortumları kaynak aparatının kendisi temiz tutulacak, yağ veya gres bulaşmasına müsaade edilmeyecektir,
- 6) Depolama veya kullanım esnasında tüpleri aşırı sıcaklıklardan korunacaktır,
- 7) Boş tüpleri vanaları kapatılacaktır. Vana koruyucu kapakları kullanım dışı zamanlarda yerine takılacaktır. Tüpleri, devrilmelerini önlemek için zincirlenecektir,
- 8) Gaz tüpleri çekilmeyecek ve sürüklenmeyeceklerdir. Gaz tüpleri taban kenarları üzerinde döndürülerek hareket ettirilmemelidir,
- 9) Gaz tüpleri yüksek bir yerden düşürülmeyecek, boş dahi olsalar üzerinde bir şey kaydırmak veya destek için kullanılmayacaklardır,
- 10) Gaz tüpleri kesme ve kaynak operasyonlarının yapıldığı bölgeden yeterli bir uzaklıkta tutulacaktır,
- 11) Gaz tüpleri taşımalar da dâhil olmak üzere her zaman dik pozisyonda tutulacaklardır,
- 12) Kaçak olan gaz tüpleri derhal kullanımdan çekilecek, vanası kapatılacak, işaretlenecek ve temiz havaya çıkartılacaktır. Tüpler açık havada iken gazın kaçması için vanası yavaşça açılabilir. Bu iş ateşleme kaynaklarının bulunduğu yerlerde yapılmayacaktır,
- 13) Gaz tüplerinin vanalarını açmak için anahtar veya çekiçle zorlanmayacaktır. Vanalar sadece el ile açılıp el ile kapatılacaktır,
- 14) Kullanılan donanımın göstergeleri bozursa kullanılmadan önce yenileriyle değiştirileceklerdir,
- 15) Sadece kesme ve kaynak donanımı için üretilmiş hortum kullanılacaktır,
- 16) Bütün hortumlar; kaçaqlara, aşınmaya ve bağlantı yerlerindeki gevşekliğe karşı düzenli olarak kontrol edilecektir. Kaçakların bantla tamir edilmesi yasaktır,
- 17) İçinde alev geri tepmesi oluşmuş ve yanmış hortum kısımları kullanılmayacaktır,
- 18) Gaz tüplerinde alev geri tepme emniyet valfı (yanıcı ve yakıcı gazlar için uygun tip) kullanılacaktır,
- 19) Gereksiz yere hortumlar uzun tutulmayacaktır. Eğer uzun hortum kullanılması gerekiyorsa hortum karışması ve düğümlemesi önlenecektir. Hortumun üzerinden araç geçmesi, üzerine basılması veya diğer şekillerde hasar görmesi engellenecektir,
- 20) Borular ve konveyör bantlar gibi kıvılcımları uzaktaki yanıcı maddelere taşıyabilecek sistemler uygun şekilde korunacak veya sıcak işlem yapılmadan önce kapatılacaktır,
- 21) Yanıcı duvarlarla, bölmelerle, tavanlarla ve çatılarla temas halinde olan ve ısının iletim yoluyla taşınmasıyla bu bölgelerde yangına neden olabilecek boru veya metallerin yanıcı bölgelere yakın olan kısımlarına sıcak iş yapılmayacaktır,
- 22) Elektrik kaynağı yaparken yemek arası gibi uzunca bir ara vermek gerektiğinde;
  - a. Elektrotlar, elektrot tutacağından çıkartılacak ve elektrot tutacağı kazayla temas oluşmasını önleyecek bir yere konulacaktır,
  - b. Makina enerji kaynağından ayrılacaktır,
- 23) Islak ortamlarda elektrik kaynağı yapılırken elektrik çarpmasına karşı bütün güvenlik tedbirleri alınacaktır,

- 24) Tüpten çıkan basınçlı oksijenin yağlı yüzeylere veya gresli elbiselere çarpmasına veya mazot tankına veya diğer tanklara girmesine müsaade edilmeyecektir,
- 25) Asetilen veya diğer yakıt tankı vanalarının üzerine vanaların çabuk kapatılmasını engelleyecek herhangi bir şey konulmayacaktır,
- 26) Elektrot tutacakları kullanılmadıkları zaman, insanlarla, diğer iletken malzemelerle, yakıt ve yanıcı gaz tanklarıyla temas etmeyecek şekilde bırakılacaktır,
- 27) Islanmış elektrik kaynak makinaları kullanılmadan önce tamamen kurutulacak ve test edileceklerdir.
- 28) Kaynak, kesme ve ısıtma işlemleri sırasında operatör ve yardımcıları uygun kişisel koruyucu malzemeleri kullanacaklardır,
- 29) Kaynak makina ve tüplerinin yanına yanıcı malzeme konulmayacak,
- 30) Kaynak makina ve tüplerinin yakınında uygun tipte yangın söndürme tüpü ve bu tüpü kullanacak bir çalışan bulundurulacaktır (CO2 tipi yangın söndürücüler elektriği ilettiği için elektrik yangınlarında kullanılmamalıdır),
- 31) Oksijen kaynağını tutuşturmak için sadece oksijen kaynağı çakmağı kullanılacaktır,
- 32) Asetilen hiçbir zaman bakır borulardan veya % 65'den daha fazla bakır içeren alaşımlardan yapılmış borulardan geçirilmeyecektir,
- 33) Asetilen hiçbir zaman bakır, gümüş, sıvı civa, klor gazı, yağ ve gresle temas ettirilmeyecektir,
- 34) Asetilen 105 kPa basınçtan daha yüksek basınçta kullanılmayacaktır,
- 35) Kaçak oluşan yakıt tankları derhal kullanımdan çekilecek. Muhteviyatı boşaltılacak, tank işaretlenecek ve servisten kaldırılacaktır,
- 36) Oksijen kaynağı veya elektik kaynağının elektrotu sigara vb. gibi malzemeleri tutuşturmak için kullanılmayacaktır,
- 37) Yalıtımı bozulmuş kablo ve pens kullanmayınız,
- 38) Kaynak yaparken sağlam ve kuru eldiven giyiniz,
- 39) Hiçbir surette kesinlikle kaynak pensini koltuk altına koymayınız,
- 40) Kaynak yaparken iş yapılan parçayı kaynak makinesinin bir kutbuna topraklayınız,
- 41) Üzerine yağ, benzin gibi yanıcı maddeler bulaşmış malzemelerde kaynak yapmayınız,
- 42) Yakınında yağ, benzin, kağıt gibi yanıcı maddeler varsa onları uzaklaştırmadan ve gerekli tedbirleri almadan kaynak yapmayınız,
- 43) Kaynak yaparken sigara içmeyiniz,
- 44) Elektrik kaynağını bitirdikten sonra, makineyi kapatınız pensi ortalıkta bırakmayınız,
- 45) Kaynak yapmadan önce bölgeyi, tüpleri ve hortumları kontrol ediniz,
- 46) Tüplerin manometre, vana ve şalomalarına yağlı elle dokunmayınız,
- 47) Kaynağı bitirdikten sonra, kaynak yapılan bölgeyi yangın vb. tehlikeye karşı gözlem altında bulundurunuz,
- 48) Kaynak işinden sonra şalomaları ortalıkta bırakmayınız, vanaları kapatınız,
- 49) Kapalı bölmede kaynak yaptıysanız hortum ve kaynak takımını dışarı çıkarınız,
- 50) Kaynak tüplerini yuvarlamayınız,
- 51) Kaynak tüplerini taşımak için, bu iş için yapılmış el arabalarını kullanınız,
- 52) Boşalan tüpleri gelişigüzel bırakmayınız, depolama alanına götürün.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

DAİRE (TEPSİ) TESTERE MAKİNESİ BAKIM-KULLANIM VE İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI

Talimat No:12

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

Daire testere makinesi, yüzeyleri düzeltilmiş (rendelenmiş) iş parçalarının boylarını, genişlik ve kalınlıklarını istenilen ölçüde ve açılarda kesme; çeşitli plaka ve tablaları ölçülendirme; ayrıca lamba, kınış, kanal, kordon ve zivana açma gibi çok değişik amaçlarla kullanılan en önemli ağaç işleme makinelerinden biridir. Daire testere makinesinde çalışırken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

1. Makinenin bütün ayarlamaları, makine çalışmıyorken yapılmalıdır.
2. Makineyi kapattıktan sonra, testerenin çabuk durması için testere yanlarına parça dayanmamalı, testerenin durması beklenmelidir.
3. Testere yapılacak işe uygun seçilmelidir.
4. Dişi kırılmış ve körelmiş testerele çalışılmamalıdır.
5. Testerenin yüksekliği, kesilecek parçanın yüksekliğinden birkaç milimetre fazla olacak şekilde ayarlanmalıdır.
6. Makineyi çalıştırdıktan sonra, testere normal hızını almadan kesme işlemine başlanmamalıdır.
7. Kesilecek iş parçasının, bir yüzü ve cumbası önceden rendelenmiş (düzeltilmiş) olmalıdır.
8. Eğri, düşer budaklı, peşli, üzerinde çivi, taş vb. bulunan parçalar makineye verilmemelidir.
9. Makinede çalışırken, geri tepmelerden ve parça fırlamalarından korunmak için testerenin tam önünde değil, yan tarafında durulmalıdır.
10. İş parçası, geniş tablalar hariç, kesinlikle serbest elle makineye verilmemeli; daimi bir siper dayanarak kesim yapılmalıdır.
11. Kesilmekte olan parça kesinlikle geri çekilmemelidir. Parçanın geri çekilmesi gerekiyorsa önce makine kapatılmalıdır.
12. Çalışma sırasında tabla üzerinde artık parça birikmesine fırsat verilmemelidir. Biriken artık parçalar elle değil, ağaç çubukla itilerek düşürülmelidir.
13. Dönmekte olan testerenin üzerinden el ve iş parçası kesinlikle geçirilmemelidir.
14. Ellerimiz, dönmekte olan testerenin ön ve arkasına 10 cm'den fazla yaklaştırılmamalıdır.
15. Kısa ve dar parçalar kesilirken daima itme çubuğu kullanılmalıdır.
16. İnce ve uzun parçalar kesilirken titreme ve bükülme olmaması için baskı tarağı kullanılmalıdır.
17. Boy kesme işlemleri, kızaklı gönye siperi veya arabalı tablada yapılmalı, makine siperinde boy kesimi yapılmamalıdır.
18. Uzun parçalar kesilirken yardım alınıyorsa kontrol kesim yapan kişide olmalıdır.

Daire (Tepsi) Testere Makinesinin Bakımı

1. İşleme başlamadan önceki bakım

1. Makine tablasının ve testerenin üzerinde bulunan talaş, toz ve reçine gibi birikintiler mazotlu fırça ile temizlenmelidir.
2. Siper, kızaklı eklentiler, testerenin açısı ve yüksekliği vb. kontrol edilmelidir.

2. Günlük bakım

Günlük alışma bitiminde, makinenin temizliği yapılmalıdır.

3. Haftalık bakım

1. Testere sökülüp temizlenmeli ve yerine kaldırılmalıdır.
2. Makinenin her tarafı toz ve talaştan temizlenmelidir.
3. Mil ve kızak yataklarındaki yağlama noktaları, makine katalogunda belirtildiği şekilde yağlanmalıdır.
4. Makinenin bütün metal kısımları ince yağ ile hafifçe yağlanmalıdır.
5. Makinenin zeri örtülmelidir.

4. Yıllık genel bakım

Yılda bir defa makinenin aşağıdaki elemanlar kontrol edilerek gerekli gerdirme, sıkıştırma, onarma, değiştirme, ayarlama ve yağlama işlemleri yapılmalıdır.

1. Makine gövdesinin yere bağlantısı.
2. Motor, şalter ve kablo bağlantıları.
3. Kayış ve kasnaklar.
4. Mil yatakları ve flanşlar.
5. Testere eğim ve yükseklik ayar düzenleri.
6. Tabla, kızaklar ve testere boşluğu plakası.
7. Siperler ve eklentiler.
8. Kesiciler (testereleler).

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAğ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

KENAR YAPIŞTIRMA MAKİNESİ TALİMATI

Talimat No:13

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

Çalışma Güvenlik Ve Kuralları

- Elektrik Panosunun Üzerindeki Ana Şalteri "0" Konumundan "1" Konumuna Getiriniz
- Baskı Merdanesini, Yapıştırılacak Kenar Bandına (Pvc, Melamin, Masif) Göre Ayarlayınız.
- Tutkal Haznesi Isıtıcısının Düğmesini Açınız.
- İstenilen Sıcaklığa Ulaşıldığında Kontrol Paneli Üzerindeki Hazır Lambası Yanar. Ardından Palet Düğmesine Basılarak Palet Harekete Geçirilir.
- Palet Harekete Geçirildikten Sonra Tutkalın İstenilen Sıcaklığa Ulaşması İçin Bir Süre Beklenir.
- Tutkal Haznesi İçerisindeki Tutkalın Yeterli Miktarda Olup Olmadığını Kontrol Ediniz.
- Yapıştırılacak Kenar Bandının Yüksekliği Makinenin Üst Baskı Merdaneleri İle Ayarlanır.
- Kenarları Bantlanacak Olan Panelin Genişliğine Uygun Olan Bant Verilmelidir.Çünkü Makinenin Panele Yapıştıracağı Bandı Düzgün Bir Biçimde İşleyebilmesi İçin Panelin Altında Ve Üstünde Yeterli Miktarda Fazlalık Olmalıdır.
- Tutkal Filminin Kalınlığı Haznenin Üst Kısımında Bulunan Kol Vasıtasıyla Ayarlanır. Sürülecek Tutkal Miktarını Arttırmak İçin Kolu Saat Yönünün Tersine,Daha Az Tutkal İçin İse Saat Yönünde Döndürünüz.Örneğin Masif İçin Çok İnce Bantlar İçin Daha Az Tutkala İhtiyaç Vardır.

Dikkat: Erimiş Tutkalın Viskozitesi Hiçbir Zaman 40,000 Mpa/Saniye'yi Geçmemelidir. Aşırı İnce Tutkal Tabakası,Bandı Yapıştırmak İçin Yetersiz Olduğundan Problem Çıkartır.Her Zaman İyi Kalite Tutkal Kullanınız.Aşırı Tutkal Doldurulması Durumunda Haznesini Sık Sık Temizlemek Zorunda Kalabilirsiniz.

Kenar Yapıştırma (Masifleme) Makinasının Bakımı

Günlük : – Her Mesai Bitiminde Basıncılı Hava İle Makine İyice Temizlenmelidir.

– Her Mesai Günü Başlangıcında Gırasörlüklere Yağ Basınız.

– Makine Çalışır Çalışmaz Şarlandırıcıdaki Yağı Kontrol Ediniz.Yağ Seviyesi Düşükse Yağ Koyunuz

– Hareket Eden Kısımları Yağlayınız

– Vidaları Ve Üst Baskının Kaldırma Kollarını Yağlayınız.

Haftalık : – Üniversal Bağlantıları,Zincirleri Ve Dişlileri Yağlayınız.

– Emici Kafaların Performansını Kontrol Ediniz. İçine Sıkışan Artık Parçaları Temizleyiniz.

– Takım Hassasiyetini Kontrol Ediniz.Kesim Ünitesi Bıçaklarının Düzgün

Çalışıp Çalışmadığını,Kenar Bantların Dalma Kırma Yapıp Yapmadığını Kontrol Ediniz.

Aylık : – Palet Zincirinin Muhafaza Saçını Sökerek İçerde Bulunan Artık Parçaları Temizleyin.Gerek

Görülürse Toz Emici Kullanın.

– Kesim Ünitesi Bıçaklarının Bağlantılarını Kontrol Ediniz.Bıçakların Körlenip Körlenmediğini Kontrol Ediniz.Körlenmiş Bıçaklarla Çalışmayınız.

- Tutkal Haznesinin İcini Erimiş Tutkal Artıklarından Temizleyiniz.
- Rediktör Haznesindeki Yağı Kontrol Ediniz.

Yıllık : – Günlük,Haftalık Ve Aylık Bakımda Yapılması Gerekli Bakımı Yapınız.

- Tüm Bağlantı Elamanlarını Kontrol Ediniz.Gevşemiş Olanları Sıkınız ,Bozulmuş Ve Bozulmaya Başlamış Parçaları Değiştiriniz.

Yağlama Tablosu

Yağlanacak ShellBpMobilPetrol OfisiSüre

Ekipmanlar

Şartlandırıcı Tellus C10 Energhp(3) VelociteTelemotoroil Ayda Bir
Oil No.6

MafsallarAlvanıa Ep1 EnergreaseMobilplexSupergres Ep1 Üç Ayda Bir

Dişliler Ls-Ep1 Ep No1

Zincirler

Genel Yağlama Tellus 46 Energolhp 46 D.T.E.OilRegaloil 46 Üç Ayda Bir
Medium

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

CNC TORNA ATÖLYESİ GENEL ÇALIŞMA TALİMATI

Talimat No:14

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

A- ÇALIŞMA ÖNCESİ YAPILACAK OLAN İŞLEMLER;

- 1- Atölye'ye zamanından önce geliniz.
- 2- Atölye'ye gelişlerinizde çalışma ortamı için kişisel çalışma kıyafetlerinizi; koruyucu güvenlik araç gereçlerinizi yanınızda bulundurunuz.
- 3- Önlükleriniz yırtık söküklük bol olmamalı ve kol uç veya manşetleri lastikli olmalıdır.
- 4- Ders başlama saati öncesi iş önlüklerinizi giyiniz. Soyunma ve giyinme işlemi hızlı ve sessizce yapınız.
- 5- Atölye kıyafetlerinizin kimliğinizin aynası olduğunu unutmayınız.
- 6- Atölye giriş ve çıkış yoklamaları esnasında sessiz olunuz ve talimatlara uyunuz.
- 7- Temrin parçaların işlenmesine başlamadan önce ne yapacağınızdan emin olunuz. 8- İşlemlerden emin değilseniz öğretmeninize sorunuz.
- 9- Atölye çalışmalarınızda daima öğretmeninizi örnek alınız
- 10- Kullanma becerisine sahip olduğunuz tüm takım avadanlık ve makinelerin çalışma talimatını okumadan hiçbir emniyet tedbiri almadan ve izinsiz kullanmayınız.

B- ÇALIŞMA SIRASINDA DİKKAT EDİLECEK OLAN HUSUSLAR;

- 1- Çalışmalar esnasında gereksiz yere çalışanların ilgisini dağıtacak düzeyde, dikkat çekici yüksek sesli konuşmalar ve hızlı hareketler yapmayınız.
- 2- Çalışmanız sırasında sizi meşgul edecek kişilerin çalışma ortamınıza ve tezgâhın yanına yaklaşılmasına veya karşısında durulmasına izin vermeyiniz.
- 3- Çalışan arkadaşınıza asla şaka yapmayınız, gereksiz müdahale etmeyiniz. 4- Tehlike anında en seri şekilde öğretmeninize haber veriniz.
- 5- Her makineye ait çalışma talimatlarını okuyunuz ve kurallara uyunuz.
- 6- Çalışmış olduğunuz makinede anormal durumları öğretmeninize bildirin. Asla varsa aksaklıklarını kendiniz çözmeye çalışmayınız.
- 7- Tüm çalışma ve davranışları içeren kuralların sizin güvenliğinizi sağlamaya yönelik olduğunu unutmayalım.
- 8- Teneffüs saati içerisinde tüm çalışmalarını güvenli bir şekilde bırakınız.
- 9- Teneffüs saatlerinde atölyeyi terk ediniz. Teneffüs bitiminde zamanında geliniz.

C- ÇALIŞMA SONRASI YAPILACAK İŞLEMLER;

- 1- Çalışmış olduğunuz tezgâhları durdurunuz. Takım ve avadanlıkları temizleyerek yerlerine koyunuz.
- 2- Atölyede temizliğinde görevinizi görmek ve bulmak istediğiniz gibi yapınız.
- 3- Genel ve tezgâh temizliğinde basınçlı hava kullanırken etrafınızda zarar görecekt arkadaşlarınızı ikaz ediniz. Gözlük kullanınız.
- 4- Temizlik sırasında ıslanan kısımları üstübu ile kurulayınız.
- 5- Yağlanması gerekli kısımları paslanmayı önlemek için yağlayınız.
- 6- Kişisel kıyafet ve koruyucu güvenlik araç gereçlerini uygun şekilde saklayınız.
- 7- Çalışmanız sonuçlanmış ise atölyeyi terk etme durumunda ana şalteri kapatınız 8- Atölyeden terk etme durumunda eşyalarınızı unutmayınız. Sessizce ayrılınız.
- 9- Belirtilen tüm kurallar size tüm işletmelerde ve çalışma hayatınızda başarılı bir mesleki çalışma

ahlakı alışkanlığı olarak ömür boyu fayda sağlayacaktır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**PLANYA MAKİNESİ BAKIM-KULLANIM VE İŞ
GÜVENLİĞİ TALİMATI**

Talimat No:15

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

Planya makinesi, iş parçalarının yan ve yüzeylerini rendeleyerek düzlem hale getirme, komşu iki yüzeyi birbirine dik veya istenen açıda rendeleme işlemlerinde kullanılan ağaç işleme makinesidir. Planya makinesi kullanılırken aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır:

1. Bütün ayar ve bağlama düzenlerinin sağlamlığı, özellikle bıçak bağlama cıvataları, sık sık kontrol edilmelidir.
2. Kör ve ağızları kırılmış bıçaklarla kesinlikle çalışılmamalıdır.
3. İş parçası üzerinde çivi, taş vb. yabancı cisimler bulunmamalı, gerekiyorsa tel fırça ile temizlenmelidir.
4. Makinenin siperi, iş parçasının genişliğine uygun şekilde ayarlanmalıdır.
5. Çalışma sırasında kol ağız lastikli veya düğmeli iş önlüğü giyilmelidir.
6. Ön tabla yüksekliği talaş miktarına göre ayarlanmalıdır. Geniş yüzeylerde 2 mm'yi, dar yüzeylerde ise 5 mm'yi geçmemelidir.
7. Makine normal hızını almadan çalışmaya başlanmamalıdır.
8. İş parçasını iterken, tablaya ve sipere sağlamca bastırılmalıdır.
9. 30 cm'den kısa ve 1 cm'den ince parçalar serbest elle makineye kesinlikle verilmemelidir. Bu işlem için uygun bir itme parçası kullanılmalıdır.
10. 25 cm'den kısa iş parçalarının maktaları rendelenmemelidir.
11. İş parçası daima elyaf yönünde rendelenmelidir.
12. İş parçasını iterken eller bıçakların üzerinden geçirilmemelidir.
13. İş parçası geriye çekilirken, bıçakların üzerinden geçilmemelidir.
14. Çalışılırken, makinenin sol yanında ve sağlamca durulmalıdır.
15. İşlem bittiğinde veya ayar değiştirileceği zaman şalter kapatılmalı ve makinenin tamamen durması beklenmelidir.
16. Çalışma sırasında makinenin altında biriken talaşlar, makine durdurularak temizlenmelidir.

Planya Makinesinin Bakımı

İşleme başlamadan önceki bakım

1. Bıçakların keskinliği kontrol edilmeli, kör bıçaklarla kesinlikle çalışılmamalıdır.
2. Tabla ayar volanlarının normal çalıştığı kontrol edilmelidir.
3. Siperin normal çalıştığı kontrol edilmelidir.
4. Mil, bıçaklar, tablalar ve siper üzerine yapışmış reçine vb. birikintiler mazotlu fırça ile temizlenmelidir.

Günlük bakım

Günlük çalışma sonunda, makinenin üzerindeki toz ve talaşlar temizlenmelidir.

Haftalık bakım

1. Makinenin üzerinde bulunan toz ve talaşlar iyice temizlenmelidir.
2. Makinenin bütün metal kısımları ince yağ ile hafifçe yağlanmalıdır.
3. Mil ve kızak yataklarındaki yağlama noktaları, makine kataloğunda belirtildiği şekilde yağlanmalıdır. Makinenin üzeri örtülmelidir.

Yıllık genel bakım

1. Tablaların yatak ve vidaları temizlenip ince yağ ile yağlanmalıdır.
2. Bıçaklar sökülüp yatakları ve sıkma elamanları temizlenmelidir. Bozulmuş elamanlar yenileriyle değiştirilmelidir.
3. Düz bir masterla tablaların mile ve birbirlerine olan paralelliği kontrol edilmelidir.
4. Düz ve uzun bir masterla tabla düzlemlerinin birbirlerine paralelliği kontrol edilmelidir.
5. Ayrıca aşağıdaki elemanların gerdirme, sıkıştırma, değiştirme, ayarlama ve yağlama işlemleri yapılmalıdır:
  - a. Gövdenin yere bağlantısı.
  - b. Motor, şalter ve kablo bağlantıları.
  - c. Kayış ve kasnaklar.
  - d. Siper.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

KALINLIK MAKİNESİ BAKIM-KULLANIM VE İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI

Talimat No: 16

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

Kalınlık makinesi, bir yüzü planya makinesinde rendelenerek düzeltilmiş iş parçalarının, kalınlıklarını istenen ölçüde çıkartan temel ağaç işleme makinesidir. Kalınlık makinesi kullanılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

1. Makinede çalışılırken, makinenin tam karşısında değil yan tarafında durulmalıdır.
2. Makine çalışırken, tabla hizasına eğilip bakılmamalıdır. Fırlayan talaş ve parçalar yüzünüze gelebilir.
3. İş parçalarının boyu, sevk silindirlerinin eksenleri arasındaki mesafeden birkaç cm uzun olmalıdır. Bu ölçüden kısa iş parçaları makineye verilmemelidir.
4. 1 cm'den ince parçalar alt destek parçası olmadan makineye verilmemelidir.
5. Kalınlığı fazla, genişliği az olan tabla şeklindeki parçalar sadece yatık olarak makineye verilmelidir. Aksi halde, silindirlerin baskısıyla parça yana eğilir ve açısı bozuk olarak çıkar.
6. İş parçası, elyaf yönünde makineye verilmelidir.
7. İş parçası makineye verilirken ve alınırken eller tabla hizasından içeri sokulmamalıdır.
8. İş parçalarının yüzeylerinde çivi, taş vb. yabancı cisimler bulunmadığı kontrol edilmelidir.
9. Budaklı, çatlak ve bir yüzü planya makinesinde düzeltilmemiş parçalar makineye verilmemelidir.
10. Talaş kalınlığı, iş parçasına göre makineyi zorlamayacak şekilde ayarlanmalıdır.
11. Sevk hızı, iş parçasının genişliğine ve talaş kalınlığına göre ayarlanmalıdır.
12. İş parçası, rendelenmiş yüzey makine tablasına gelecek şekilde konmalı ve itme silindiri tarafından kavranana kadar itilmelidir.
13. İtme silindiri çok parçalı değilse, değişik kalınlıktaki parçalar yan yana makineye verilmemelidir.
14. Uzun parçalarının, makineden çıkışlarında sarkmalarını önlemek için yardım alınmalı veya destek sehпасı kullanılmalıdır.
15. Makinede parça sıkışması olursa hemen makine durdurulmalı daha sonra tabla aşağı indirilerek parça geri çekilmelidir.

Kalınlık Makinesinin Bakımı

İşleme başlamadan önceki bakım

1. Bıçakların keskinliği kontrol edilmeli, kör bıçaklarla çalışılmamalıdır.
2. Tabla yükseklik ayar düzeni kontrol edilmelidir.
3. Mil ve bıçaklar, sevk silindirleri ve tabla üzerindeki reçine vb. birikintiler mazotla temizlenmelidir.

Günlük bakım

Günlük çalışma sonunda, makine üzerindeki toz ve talaşlar temizlenmelidir.

Haftalık bakım

1. Makinenin her tarafındaki toz ve talaşlar iyice temizlenmelidir.
2. Mil, silindirler ve kızak yataklarındaki noktalar, makine kataloğunda belirtilen şekilde yağlanmalıdır.
3. Makinenin bütün metal yüzeyleri ince yağ ile hafifçe yağlanmalıdır. Makinenin üstü örtülmelidir.

Yıllık genel bakım

Yılda bir kere aşağıdaki elemanlar kontrol edilerek gerekli gerdirme, sıkıştırma, onarma, değiştirme, ayarlama ve yağlama işlemleri yapılmalıdır.

1. Gövdenin yere bağlantısı ve tablanın yataylığı.
2. Motor, şalter ve kablo bağlantıları.
3. Kayış ve kasnaklar.
4. Dişli ve bıçak yatakları.
5. Üst sevk silindir yayları ve yatakları.
6. Alt sevk silindir yatakları.
7. Tabla ayar düzeni ve yatakları.

Ön ve arka baskı kirişleri.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

ŞERİT TESTERE MAKİNESİ BAKIM-KULLANIM VE İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI

Talimat No: 17

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

Şerit testere makinesi, kalas ve ahşap parçaların boylarını, genişlik ve kalınlıklarını istenilen ölçüde kesme, eğmeçli şekilli parçaların kesimi ve zıvana açma işlemlerinde kullanılır. Şerit testere makinesinde çalışılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

1. Çalışmaya başlamadan önce testere laması kontrol edilmelidir.
2. Arızalı ve çatlak olan testere lamaları kullanılmamalıdır.
3. Normal gerginlikteki testere lamasıyla çalışılmalıdır. Gevşek ve fazla gergin testere lamaları ayar volanıyla normal gerginliğe getirilmelidir.
4. Kesime uygun testere laması takılmalıdır. Sert ve kuru ağaçlarda, elyafa dik kesimlerde sık dişli testere; yumuşak ve nemli ağaçlarda, elyaf yönündeki kesimlerde seyrek dişli testere kullanılmalıdır.
5. Üst kılavuz düzeni, kesilecek parça kalınlığından en fazla 1-2cm yukarı kaldırılıp vida sistemi ile sıkılmalıdır. Fazla yüksek ayarlanan kılavuz düzeni, iş kazasına ve testere lamasının esneyerek hatalı kesim yapmasına neden olabilir.
6. Makine siperinin, testere lamasına paralel ve tablaya dik olmasına dikkat edilmelidir.
7. Şalterinde arıza olan makinelerde çalışılmamalıdır.
8. İş önlüğü giyilmeli, önlük kolları içeriye doğru kıvrılmalıdır.
9. Makineyi çalıştırdıktan sonra normal hızını almadan kesime başlanmamalıdır.
10. Kesilecek parça üzerinde çivi, taş vb. sert cisimler bulunmadığını kontrol edilmelidir.
11. Kesimi yapılacak parçaların bir yüzünü ve cumbasını rendelenmelidir (düzeltmeli).
12. Kesme işlemi yaparken, eller emniyetli mesafede tutulmalıdır.
13. İş parçasının, makine tablasına sağlam bir şekilde oturması sağlanmalıdır. Eğmeçli iş parçalarının altı uygun şekilde parçalarla desteklenmelidir.
14. İş parçası normal, rahat bir hızla ve şerit testere lamasını bükmeyecek şekilde itilmelidir.
15. Sevk hızı(itme) aşağıdaki durumlarda azaltılmalıdır:
  - a. Kesme yüksekliği arttıkça,
  - b. Sert ağaçlarda,
  - c. Nemli ağaçlarda,
  - d. Karışık elyafli ve budaklı kısımlarda.
16. Kesim sırasında, özellikle reçineli ağaçlarda testere laması ve kasnaklar fırçayla mazotlanmalıdır.
17. Kesim sırasında, düzgün aralıklarla çarpma sesi duyulduğunda makine durdurulur ve testere lamasının çatlak olup olmadığını kontrol edilmelidir.
18. Çalışma esnasında uygun gözlük ve toz maskesi kullanılmalıdır.
19. Herhangi bir sıkışma halinde testere laması durmuş olsa dahi motoru durdurulmadan testereye el sürülmemelidir.
20. Çalışan makinenin yan tarafında durulmamalı ve kimsenin durmasına izin verilmemelidir. Kopan testere laması yan tarafta bulunan kişiye zarar verebilir.
21. Makinede çalışılırken, özellikle eğmeçli kesimlerde herhangi bir sıkışma olduğu zaman, iş parçası kesinlikle geri çekilmemeli ilk önce makine durdurulmalıdır. Aksi halde testere laması geriye doğru gelir ve çıkar.
22. Silindirik parçalar daima V kalıbı içinde kesilmelidir.
23. Kertme şeklindeki kesimlerde, parçayı geri çekme işlemini azaltmak için, önce şeklin kısa çizgisinden kesim yapılmalıdır.
24. Arıza durumunda makinenin motoru durdurulup yetkili kişiye veya ilgililere haber verilmelidir.
25. Koruyucu kapaklar sağlam bir şekilde kapalı tutulmalıdır.
26. Çalışmayan makinede, testere laması devamlı olarak gergin bırakılmamalıdır. Bu durum çalışırken testere lamasının kopmasına neden olabilir.

27. Makine tablası üzerinde biriken artık parçalar elle değil, ağaç çubukla itilerek düşürülmelidir.
28. Makinede çalışma bittiğinde, makinenin temizliği yapılmalıdır.
29. Kendi güvenliğiniz kadar çevrenizdekilerin de güvenliğini önemseyin.
30. İş sağlığına ve güvenliğine aykırı bir durum olduğunda yetkili kişiye veya ilgililere haber verin.

Şerit Testere Makinesinin Bakımı

İşleme başlamadan önceki bakım

1. Kesici kontrol edilmelidir(keskinliği, çaprazı, arızası, vb.).
2. Testere lamasının takılmasıyla ilgili ayarlar kontrol edilmelidir.
3. Kasnağın aşağı yukarı hareketini sağlayan ayar volanının düzgün çalıştığını kontrol edilmelidir.
4. Siperin doğrultusu, dikliği ve ayarları kontrol edilmelidir.
5. Kasnak dönüş ayarları kontrol edilmelidir.
6. Makine tablası üzerindeki talaş ve birikintiler temizlenmelidir.
7. Testere laması üzerindeki ve kasnakların çevresindeki reçine vb. birikintiler mazotlu fırça ile temizlenmelidir.
8. Şalter açılıp kapatılarak makinenin devrinde çalıştığını kontrol edilmelidir.

Günlük bakım

Günlük çalışma bittiğinde,

1. Makine üzerindeki talaş ve tozlar fırça veya basınçlı hava ile temizlenmelidir.
2. Testere laması gevşetilmeli ve üst kılavuz düzeninin koruyucu kapağı açık bırakılmalıdır.

Haftalık bakım

1. Testere laması çıkarılıp, temizlenmeli ve katlanıp kaldırılmalıdır.
2. Makinenin her tarafındaki talaş ve tozlar temizlenmelidir.
3. Kasnak çevresindeki ve kılavuz yataklarındaki reçine vb. birikintileri temizlenmelidir.
4. Mil ve kızak yataklarındaki yağlama noktaları, makine kataloğunda belirtildiği şekilde yağlanmalıdır.
5. Bütün metal kısımlar ince yağ ile hafifçe yağlanmalı ve makinenin üzeri örtülmelidir.

4. Yıllık bakım

Yılda bir makine üzerinde bulunan aşağıdaki elemanları kontrol ederek gerekli gerdirme, sıkıştırma, onarma, değiştirme, ayarlama ve yağlama işlemlerini uygulanmalıdır:

- a. Gövdenin yere bağlantısı
- b. Motor ve şalter
- c. Kayış ve kasnaklar
- d. Testere kasnak yatakları ve balansları
- e. Üst kasnak gerdirme ve eğim ayar düzenleri
- f. Kılavuz düzenleri
- g. Tabla eğim ayar düzeni
- h. Testere boşluğu takozu
- i. Siper
- j. Kasnak ve testere koruyucu kapakları

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**DİKEY DELİK MAKİNESİ
BAKIM-KULLANIM VE İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI**

Talimat No:18

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

Dikey delik makinesi, kısa iş parçalarının baş kısımlarına, uzun iş parçalarının ve tablaların da yüzeylerine her türlü kavala ve vida deliği aç işlemlerinde kullanılmaktadır. Makine kullanılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

1. Matkabın keskinliği daimi kontrol edilmeli ve mandrene sağlamca bağlanmalıdır.
2. Mandren anahtarı çıkarılmadan makine çalıştırılmamalıdır.
3. Çalışma sırasında eller matkaptan uzak tutulmalıdır.
4. Şalter kapatılınca, mandren elle durdurulmamalıdır.
5. Özellikle küçük iş parçaları, serbest elle tutularak değil bir mengeneyle veya tablaya uygun bir şekilde bağlanarak delme işlemi yapılmalıdır. İş parçası elinizden kurtulup matkapla birlikte dönmeye başlayabilir. Bu durumda iş parçası yakalamaya çalışılmamalıdır. Hemen makinenin şalteri kapatılmalıdır.
6. Bütün ayarlama ve değiştirme işlemleri şalter kapalıyken yapılmalıdır.
7. Delme sırasında, matkap yanacak veya kırılacak şekilde zorlanmamalıdır. Derinliği fazla olan deliklerde, matkap fasılalarla geri çekilerek talaşların boşalması ve matkabın soğuması sağlanmalıdır.
8. Delme sırasında matkap ucunun metal tablaya çarpmasına dikkat edilmeli, gerekirse iş parçasının altına uygun bir altlık konulmalıdır.
9. İş elbisesinin kolları lastikli, matkaba dolanmayacak şekilde olmalıdır.
10. Delme işleminde sona gelirken ilerleme hızı azaltılmalıdır.

Dikey Delik Makinesinin Bakımı

İşleme başlamadan önceki bakım

1. Matkabın keskinliği kontrol edilmelidir.
2. Mandren anahtarının ve mandren ağızlarının normal çalıştığı kontrol edilmelidir.
3. Tabla temizlenmeli; yataylığı, yükseklik ayarı, hareket ve bağlama düzenleri kontrol edilmelidir.
4. Matkap çapı kontrol edilmelidir.

Günlük bakım

1. Günlük çalışma sonunda makine üzerindeki talaşlar temizlenmelidir.
2. Kullanılan matkaplar temizlenip yerine kaldırılmalıdır.

Haftalık bakım

1. Matkaplar bilenip yerlerine kaldırılmalıdır.
2. Mil ve kızak yataklarındaki yağlama noktaları, makine kataloğunda belirtildiği şekilde yağlanmalıdır.
3. Makinenin her tarafındaki toz ve talaşlar temizlenmelidir.
4. Makinenin metal yüzeyleri ince yağ ile hafifçe yağlanmalı ve üzeri örtülmelidir.

Yıllık genel bakım

Yılda bir kere makinenin aşağıdaki elemanları kontrol edilerek gerekli sıkıştırma, onarma, değiştirme, ayarlama ve yağlama işlemleri yapılmalıdır.

1. Motor, şalter ve kablo bağlantıları.
2. Mil, yatak hareket düzeni ve mandren.
3. Kayış ve kasnaklar.
4. Tabla, yatay ve düşey hareket düzenleri.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

PRES MAKİNESİ ÇALIŞMATALIMATI

Talimat No:19

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

- 1.Çalışma noktasını koruyan koruyucular, çift el kumanda tertibatı ve varsa fotosel tertibatının özellikleri bozulmayacak ve devreden çıkartılmayacaktır.
2. Preslerde yapılacak ayar, bakım ve onarım sadece yetkili elemanlar tarafından ve her türlü enerji bağlantıları kesilerek yapılacaktır.
- 3.Küçük parçaların preslenmesi işleminde, bu parçalar özel kıskaç, pense veya maşalarla tutularak tezgaha sürülecektir.
4. Mekanik preslerde kalıp bağlamadan önce, motor durdurulacak, hidrolik ve pnömatik preslerde ise basınç bağlantısı kesilecek ve ayrıca pres başlığı ile tabla arasın yeter sağlamlıkta takozlar konulacaktır.
5. Presler normal kapasiteleri içinde ve özelliklerine uygun olarak çalıştırılacaktır.
6. Preslerde herhangi bir nedenle çift vuruş meydana gelmesi önlenecek ve bu konuda gerekli düzeltmeler yapılacaktır.
- 7.Tezgâhta operatörün etrafında, rahatça çalışacağı bir açıklık bulunmalıdır.
8. Yapılan işle ilgili bütün gerekli koruyucular, yerinde ve çalışır durumda bulunmalıdır.
9. Bakım ve onarım personelinin başka kimsenin kavrama, fren pedalı veya başlatma aksamına müdahalesi yasaklanmalıdır.
10. Pres tezgahlarında, yağlama, ayarlama veya onarım yapılacağı zaman veya işbaşında ayrılmayı gerektiren hallerde pres durdurulmalıdır.
11. Tezgâhı durdurup ayrıldıktan ve yeniden işe döndükten sonra, emin şekilde çalıştığı tekrar kontrol edilmelidir.
12. Tezgâh operatörünün dikkatini dağıtacak olaylar önlenmelidir.
- 13.Yetersiz bir kimse tarafından presin çalıştırılması önlenmelidir.

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**ZIMPARA TAŞI MAKİNESİ BAKIM-KULLANIM VE
İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI**

Talimat No: 20

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

Zımpara taşı makinesi, kesici aletlerin bilenmesinde kullanılmaktadır. Makineyi kullanırken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

1. Makinede çalışırken koruyucu gözlük takılmalıdır.
2. Bileme esnasında, kesicinin ağız açısına dikkat edilmelidir.
3. Bilenen alet fazla bastırılmamalıdır.
4. Bilenen kısım gönye ile kontrol edilmelidir.
5. Soğutma sıvısı bulundurulmalı, bilenen alet sık sık soğutma sıvısına sokularak kesici ağızın yanması önlenmelidir.
6. Hareket halindeki taşa dokunulmamalıdır.
7. Zımpara taşı ile siper arasındaki mesafe 3 mm'yi geçmemelidir. Aksi halde kesici alet siperle zımpara taşı arasında sıkışarak patlamaya neden olabilir.
8. Makine devrini almadan bilemeye başlanmamalıdır.
9. Kesici alet siper üzerinde gezdirilmeli, sabit bir şekilde tutularak bileme yapılmamalıdır.
10. Makine çalıştırılırken yan tarafında durulmalıdır.

Zımpara Taşı Makinesinin Bakımı

1. Taşın salgılı dönüp dönmediğine bakılmalıdır.
2. Taşta çatlak varsa değiştirilmelidir.
3. taşın çevre yüzeyinin düzgünlüğü bozulmuş, diş araları dolmuş, kesici tanecikler körelmiş ve parlamış ise taş yeniden düzeltilmelidir (dişlenmelidir).
4. Taşın önündeki siperin sağlamlığı kontrol edilmelidir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**KIRLANGIÇKUYRUĞU KANAL AÇMA MAKİNESİ
KULLANIM TALİMATI**

Talimat No:21

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

Çalışma Güvenlik Ve Kuralları

1. Daima Topraklı Fiş Ve Priz Kullanınız
2. Fişi Prize Takmadan Önce Şalterin Kapalı Olduğunu Kontrol Ediniz
3. Makine Kablosunun Ve Uzatma Kablosunun Kusursuz Olduğunu Kontrol Ediniz
4. Bıçağını Değiştirirken Veya Herhangi Bir Ayarlama Yaparken Fişi Daima Çıkarınız.
5. Bıçağın Derinliğini, Takacağınız Kamaya Göre Ayarlayınız.
6. İşlem Bittiğinde Şalteri Kapatınız Ve Makine Tamamen Durmadan Elinizden Bırakmayınız.
7. Parçaları Siperlere İyi Yaslayın, Boşluk Kalmasın.
8. İş Parçalarını Makinanın Tablasına Bırakmayınız.

Kırlangıç Kuyruğu Kanal Açma Makinelerinin Bakımı

İşe Başlamadan Önce,

A – Bıçak Üzerindeki Reçine Vb. Birikintileri Mazotlu Fırça İle Temizleyiniz.

B – Otomatik Çalıştırıcısının Normal Çalıştığını Kontrol Ediniz.

1. Kablo Ve Fiş Bağlantılarının Sağlam Olduğunu Kontrol Ediniz.
2. Katalogunda Belirtilen Esaslara Göre Makineyi Yağlayınız.
3. Ortalama 50 Çalışma Saati Sonunda, Kömür Kapaklarını Sökerek Kömürleri Çıkarınız Ve Kontrol Ediniz. Aşınmış Kömürleri Yenileri İle Değiştiriniz Ve Kapaklarını Tekrar Sıkıca Kapatınız.

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**BAŞ (BOY) KESME MAKİNESİ BAKIM-KULLANIM
VE İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI**

Talimat No: 22

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

Baş kesme makinesi, genellikle ahşap ve ahşap ürünlerinin boylarının düz ya da açılı kesimlerinde kullanılan küçük tip bir daire testere makinesidir. Baş kesme makinesinde çalışılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

1. Daima işe uygun özellikte ve bilenmiş kesiciler kullanılmalıdır.
2. İş parçası tablaya ve sipere sağlam bir şekilde dayanmalıdır. Eller kesiciden ve kesim doğrultusundan emniyetli uzaklıkta tutulmalıdır.
3. Makine tam devrini almadan kesme işlemine geçilmemelidir.
4. Durmak üzere olan makinede kesme işlemi yapılmamalıdır.
5. Peşli ve kambur parça kesimlerinde, testerenin sıkışmaması için parça alttan desteklenmelidir.
6. Açılı kesimlerde, açı sabitleme piminin yerine tam oturması sağlanmalıdır.
7. İşlem bittiğinde, motor tamamen geriye alınmadan iş parçası oynatılmamalı veya yeni işlemlere hazırlanılmamalıdır.
8. İşlem bittiğinde şalter kapatılmalı ve kesici tamamen durmadan makine terk edilmemeli veya herhangi bir ayarlama yapılmamalıdır.
9. Testere koruyucu kapağı olmadan asla çalışılmamalıdır.
10. Uzun parçaların boyları kesilirken, parçaların alt kısmına destek elemanı konulmalıdır.

Baş (Boy) Kesme Makinesinin Bakımı

1. İşleme başlamadan önceki bakım

1. Makine tablasındaki talaşlar ve tozlar temizlenmeli; testere laması üzerindeki reçine v.b birikintiler reçine vb. birikintiler mazotla silinmelidir.
2. Makine kolunun rahat hareket ettiği kontrol edilmelidir.

2. Günlük bakım

Günlük çalışma sonunda, makine üzerindeki toz ve talaşlar temizlenmelidir.

3. Haftalık bakım

1. Testere laması sökülüp temizlenmeli ve yerine kaldırılmalıdır.
2. Makinenin her tarafındaki toz ve talaşlar basınçlı hava ile temizlenmelidir.
3. Makinenin kolu tinerle temizlenmeli; yağ sürülmemelidir.
4. Makinenin metal yüzeyleri ince yağ ile hafifçe yağlanmalıdır.
5. Makinenin üzeri örtülmelidir.

4. Yıllık genel bakım

Yılda bir defa makinenin bütün elemanları kontrol edilerek gerekli sıkıştırma, onarma, değiştirme, ayarlama ve yağlama işlemleri yapılmalıdır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**FORKLİFT KULLANICILARI
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TALİMATI**

Talimat No:23

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

1. AMAÇ: Bu talimatın uygulanmasındaki amaç; forklift operatörünün ve çevresindekilerin olası tehlike ve risklere karşı uyulması gereken kuralları belirleyerek sağlık ve güvenliğinin korunmasını sağlamaktır.

2. KAPSAM: Bu talimat tüm forklift kullanıcılarını kapsar.

3. UYGULAMA:

1. Forklift "Forklift Kullanıcı Belgesi" olan kişilerce kullanılmalıdır.
2. Forkliftte operatörden başkası binmemelidir.
3. Forklift kullanılmadan önce günlük kontrolleri (lastik, fren ve hidrolik sistem vb.) yapılmalıdır.
4. Yüksek hız, direksiyon kontrolünü zorlaştıracağı ve tehlike yaratacağı için hız limitlerine uyulmalıdır.
5. Aracın çatalları araç yüksüz iken yere değmeyecek ve sürtünmeyecek kadar aşağıda olmalıdır.
6. Çatallar yukarıda iken hiçbir zaman altından birinin geçmesine ve çalışmasına izin verilmemelidir.
7. Islak ve/veya yağlı el ve ayakkabılarla forklift kullanılmamalıdır.
8. Yük görüşü engelliyor ise araçlar geri viteste kullanılmalıdır.
9. Aracı kullanırken ani hareket ve durmalardan kaçınılmalıdır.
10. Bozuk yollarda, yağlı ve ıslak zeminlerde kullanılmamalı ancak zorunluluk halinde ise dikkatli bir şekilde kullanılmalıdır.
11. Yükleme ve istifleme yaparken yangın hidrantları, çıkış kapıları ve yolları kapatılmamalıdır.
12. Forkliftin geçtiği yollarda kablo taşıyıcıları, kapı yüksekliği gibi üst engellere bomun çarpmamasına dikkat edilmelidir.
13. Meyilli bir yolda yük taşırken inişte geri, çıkışta ileri vites kullanılmalıdır.
14. Yük kaldırma ve indirme işlemlerinde bom daima dik veya arkaya yatık durumda olmalıdır.
15. Gündüz loş ve karanlık yerler ile gece kullanımında ön ve arka ışıklar devamlı yanık durumda olmalıdır.
16. Stop lambaları geri viteste çalışma konumunda tepe ışıklı ve sesli uyarı cihazları çalışır durumda olmalıdır.
17. Kapalı mekanlarda çalışma durumunda egzoz sisteminde gaz temizleyici ve tutucular çalışır durumda olmalıdır.

18. Asansör makaralarında deformasyon, aşınma ve boşluk olmamalıdır.
19. Forklift içerisinde uygun yangın tüpü bulundurulmalıdır.
20. Yük altında çalışan forkliftlerde direksiyon hakimiyetini güçlendiren topuz bulunmalıdır.
21. Araç düz ve trafikten uzak bir yerde park edilmelidir.
22. Park güvenliği açısından motor kapatılmalı ve el freni çekilmelidir.
23. Meyilli bir yerde park ediliyorsa tekerlekler takoz ile beslenmelidir.
24. Hidrolik sistemlerde kaçak ve sızıntı olmamalıdır.
25. Taşıma kapasitesinin üzerinde yük taşınmamalıdır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**GAZALTI KAYNAK MAKİNESİ KULLANIM
TALİMATI**

Talimat No: 24

Yayımlanma Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

1. Makine, şalterin düğmesi "0" konumundan "1" konumuna getirilerek açılır.
2. Telin, tabancadan bir miktar dışarı çıkması sağlanır. Şasesi, kaynak yapılacak malzemeye temas eden bir alete asılır.
3. Gaz tüpündeki vanalardan gaz ayarı yapılır.
4. Kaynatılacak malzemeye uygun amper ayarı aşağıdaki tabloya göre yapılır.
5. Kaynak esnasında çıplak kabloların ve pens ile şasenin birbirine değmemesi için dikkat edilir.
6. Kaynak işleminde 1 mm'lik tel kullanılır ve kaynak işlemi gerçekleştirilir.
7. Herhangi bir arıza durumunda makine kapatılır.
8. İş bitiminde şalterin düğmesi "1" konumundan "0" konumuna getirilerek makine kapatılır.
9. Fiş prizden çekilir.
10. Makinenin bakımı Personel Yeterlilik Matrisinde tanımlı ilgili kişi tarafından aşağıda tanımlanan şekilde yapılır.

Malzeme Kalınlığı / Cinsi	Amper Code No	
	Ayarı	Tel Hız Ayarı
1 mm 'ye kadar	2	3
1 – 3 mm. Sac	3	3,5-4
4 – 5 mm Sac	6	4-5
5 – 8 mm Sac	7	6-7
8 – 10 mm. Sac	8-9	9-10
10 – 30 mm. Sac	10-11-12	10-11

GÜNLÜK BAKIM:

1. Makinenin genel temizliği, yapılır.
2. Kaynağın kabloları kontrol edilir.
3. Tüp göstergeleri kontrol edilir.

HAFTALIK BAKIM:

1. Pens, şase ayarları kontrol edilir.
2. Kaynak teli kontrol edilir.

6 AYLIK BAKIM:

1. Fan kontrolü yapılır.
2. Elektrik ve elektronik sistemler kontrol edilir.
3. Sigorta ve sargılar temizlenir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**KOMPRESÖR MAKİNESİ BAKIM-KULLANIM VE
İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI**

Talimat No: 25

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

Kompresör, pnömatik kontrollü makine ve aparatları (havalı sıkma düzenleri, vernik tabancaları, çivi tabancaları vb.) çalıştırmak, talaş ve tozları üfleyerek temizlemek amacıyla kullanılır. Kompresör kullanılırken aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır:

1. Kompresörün hareketli parçalarına dokunulmamalıdır.
2. Bütün koruma tertibatının, sağlam bir şekilde takılmış olduğundan emin olunmalıdır.
3. Koruma gözlüğü takılmış olmalıdır. Basıncı hava kendinize ve diğer kişilere doğrultulmamalıdır.
4. Kompresör suyun bulunduğu ve nemli ortamlarda kullanılmamalıdır.
5. Herhangi bir kompresör parçası üzerinde muayene, bakım, temizleme, kontrol veya değiştirme işlemi yapılmadan önce kompresör prizden çıkarılmalı ve depo tamamen boşaltılmalıdır.
6. Kompresörü elektrik prizine bağlamadan önce presostat anahtarının (açma anahtarı) OFF konumunda olduğu kontrol edilmelidir.
7. Kompresör boya, benzin, kimyasal maddeler, yapışkanlar ve herhangi bir yanıcı ve patlayıcı maddenin bulunduğu durumlarda kullanılmamalıdır.
8. Çok geniş elbiseler giyilmemelidir. Bu tür elbiseler kompresörün hareketli parçalarına takılabilir.
9. Makine çalışırken kulaklık takılmalıdır.
10. Kompresör presostat anahtarından kapatılmalıdır. Fişi çekilerek kapatılmamalıdır.
11. Tuhaf gürültülü ve çok titreşimli kompresörlerde bir arıza olabileceği düşünülmeli ve makine hemen durdurulmalıdır.

Kompresörün Bakımı

1. Kompresörün deposunda yoğunlaşma sonucu biriken su en az haftada bir defa boşaltılmalıdır.
2. Hava filtresi kontrol edilmelidir. Basıncı hava ile temizliği yapılmalı, gerekiyorsa değiştirilmelidir.
3. Yağ kontrolleri yapılmalıdır. Göstergeye bakılarak azalan yağ doldurulmalıdır.
4. Yağ kirlenmişse boşaltılmalı ve temiz yağ ilave edilmelidir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

ELEKTRİK KAYNAK İŞLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TALİMATI

Talimat No: 26

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

1. AMAÇ: Bu talimatın uygulanmasındaki amaç; olağan elektrik kaynağı yapılan atölyeler dışındaki ünitelerde yapılacak kaynak işlerinde, herhangi bir kaza olmasını ve yangın çıkmasını etkili bir şekilde önlemek ve bunun için gerekli tüm tedbirlerin alınmasını sağlamaktır.

2. KAPSAM: Bu talimat tüm kaynak işlerinde çalışanları kapsar.

3. UYGULAMA:

1. Kaynak işine başlamadan önce elektrik kaynak motorunun nötr hattını, kaynak yapılacak parçaya ve kaynak noktasına en yakın yere tutturduğunuzu sağlam bir şekilde tespit ediniz.
2. Nötr hattını, kesinlikle kaynak yapılan noktadan uzağa tutturmayınız.
3. Yıpranan nötr hatlarını ve izolasyonu bozulan enerji besleme kablolarını yenileri ile değiştiriniz.
4. Kaynak sırasında kullanmanız gereken maske, eldiven, kaynak çekici, tel, kaynak pensi, kaynak şasesi, çekiç vb. takım ve avadanlıkların kaynak bölgesinde hazır durumda olmasını sağlayınız.
5. Kaynak işlemini zorunlu bir durum olmadıkça kapalı yerlerde yapmayınız. Zorunluysanız ortamı havalandırınız ve yeterince aydınlatınız. Ortamda yanıcı ve kolay tutuşucu bir madde bulunmamasına dikkat ediniz.
6. Kaynak kablolarında ve penste, açık kısımların bulunup bulunmadığını kontrol ederek bunların izoleli olmasına dikkat ediniz.
7. Çalışma yerinin ıslaklık durumuna veya ortamın metal olmamasına dikkat ediniz. Ortam, ıslak veya metal ise elektriği iletmeyen (ağaç gibi) altlıklar kullanınız.
8. Kaynak makinesinin normal çalışıp çalışmadığını kontrol ediniz. Anormal bir durum görüldüğünde ilgililere haber veriniz.
9. Kaynak yapılacak yerde boya, yağ ve kir bulunmamasına dikkat ediniz.
10. Parçanın malzeme özelliğine, malzemenin kalın ve ince oluşuna göre kullanmanız gereken elektrotu seçiniz.
11. Elektrik kaynak makinesi bağlantılarını ve fişlerini, elektrik konusunda yetkili kişilere yaptırınız veya bunları değiştiriniz. Kutupların yanlış bağlanmamasına özellikle dikkat ediniz.
12. Elektrotun ilk yakımı ve sonrasında mutlaka kaynak maskesi kullanınız ve bu esnada vücudunuzun örtülü olmasına dikkat ediniz. Zira yüzünüz ve vücudunuz sıçrayan parçacıklardan yanabileceği gibi, ark bölgesinden çıkan ışınların da (güneş ışığı gibi) yakma etkisi vardır.
13. Tavan ve dik kaynaklarda, kendinizi daha iyi korumanız gerekeceğinden başınıza baret, ayağınıza tozluk, üzerinize önlük takmanız gerekir.
14. Kaynak işlemi sırasında, diğer çalışanların rahatsız edilmemesi için pozisyonunuzu değiştirerek dışarıya ışın gitmesini önleyiniz.
15. Çalışma sırasında etrafınızı daima kontrol ediniz. Sıçrayan kıvılcımlardan yangın çıkma ihtimaline karşı tedbirli olunuz. Kablo'lara zarar vermeyiniz.

16. Elektrik kaynak makinesi ve teçhizatının yalıtılmış, topraklanmış, kaynak penselerinin kabız ve dış yüzlerinin elektriğe ve kaynak ısısına karşı yalıtılmış olmasına dikkat ediniz.
17. Yalıtkanlığı bozulmuş kaynak penseleri kullanmayınız.
18. Elektrik kaynak işlerinde kaynakçı eldiveni ve yüz siperliği gibi özel kişisel koruyucular kullanınız.
19. Parlayıcı-patlayıcı özellikteki maddelerin yakınında parlayıcı-patlayıcı gaz karışımı olmadığını tespit ettirmeden kontrolsüz kaynak yapmayınız.
20. Elektrik kaynak makinesi üzerindeki şalter, şebeke bağlantılarını kesmelidir.
21. Akım sağlayan kablo uçlarının bağlantı noktalarının yalıtılmış, kabloların kıvılcım çıkarmayacak şekilde, sağlam bir şekilde tespit edilmiş olmasına dikkat ediniz.
22. Havada parlayıcı, patlayıcı gaz karışımları oluşturan kimyasal maddelerin kullanıldığı birimlere, elektrik kaynak motoru, kesinlikle sokmayınız.
23. Elektrik kaynak makinelerinin enerji besleme ve kaynak kabloları üzerinden taşıt geçmemesine dikkat ediniz ve diğer mekanik ve kimyasal etkilere karşı kabloları, koruyunuz.
24. Elektrik kaynak makinelerinin temizlenmesi, tamiri, bakımı veya çalışma yerinin değiştirilmesi sırasında makineyi elektrik şebekesinden ayırınız, elektriği kesiniz.

25. Çalışma sonrasında yapılacak işlemler:

- a. Kaynak makinesini kapatınız.
- b. Kaynak kablolarını temizleyerek düzenli bir şekilde tambura sarınız.
- c. Kaynak sırasında, uzun aralar veriyorsanız makineyi kapatmayı unutmayınız.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**ELEKTRİKLİ EL ALETLERİYLE ÇALIŞMALARDA
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TALİMATI**

Talimat No:27

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

1. AMAÇ: Bu talimatın uygulanmasındaki amaç; teknik ekip çalışanlarının elektrikli el aletleri ile çalışmalarda olası tehlike ve risklere karşı uyulması gereken kuralları belirleyerek çalışanların sağlık ve güvenliğinin korunmasını sağlamaktır.

2. KAPSAM: Bu talimat tüm teknik ekip çalışanlarını kapsar.

3. UYGULAMA:

1. Elektrikli el aletlerinin koruyucularını keyfi olarak çıkartmayınız, koruyucusu olmayan el aletlerini kullanmayınız.
2. Elektrikli el aletlerini kullanmadan önce alet sapı ve şasesini kontrol ediniz.
3. Elektrikli el aletlerinde yalıtımı bozulmuş, yıpranmış, hasarlı ya da kesik olan kablolar kullanmayınız.
4. Elektrikli el aletlerini kullanmadan önce eller ve ayakların kuru olmasına dikkat ediniz, nemli ve ıslak yerde elektrikli el aleti kullanmayınız.
5. Yanıcı maddelerin bulunduğu yerde çalışırken dikkatli olunuz ve yakınında uygun bir yangın söndürme cihazı bulundurunuz.
6. Elektrikli el aletlerinin fişi prize sokulmadan önce anahtarının basılı kalıp kalmadığı kontrol ediniz.
7. Elektrikli el aletleri kullanılmadığı zaman enerjide bırakmayınız.
8. Elektrikli el aletlerinin fişi prize takılıken ayarlama yapmayınız, ucu ya da ağzını değiştirmeyiniz ve temizleme işlemi yapmayınız.
9. Elektrikli el aletlerinin kablolarını yağdan, sıcaktan, hasarlanmasına sebep olacak yüzeylerden ve kimyasal maddelerden koruyunuz.
10. Elektrikli el aletlerinin akımını kesmek için kablosundan asılarak çekmeyiniz.
11. Arızalı elektrikli el aletlerinin kontrol, bakım ve onarımlarını yetkili kişilere yaptırınız.
12. Fişi olmayan elektrikli el aletlerini kullanmayınız, onarılmasını sağlayınız.
13. Çift yalıtımlı olduğu belirli olmayan elektrikli el aletlerini topraklama bağlantısı olmayan fişlerde kullanmayınız.
14. Elektrikli el aletlerini kullanmadığınız zaman kablolarını uygun olarak sarıp, bir raf üzerine koyarak ya da askıya asarak muhafaza ediniz.
15. Dar ve rutubetli yerlerde küçük gerilimle çalışınız.

16. Döner aksamli elektrikli el aletlerini kullanırken (matkap vb.) sarkan kıyafetler giymeyiniz.
17. Yalıtkan paspas üzerinde durarak panolara müdahale diniz.
18. Elektrik panolarını kapalı tutunuz, pano önlerine malzeme depolamayınız.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

EL ALETLERİ KULLANIM TALİMATI

Talimat No:28

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

EL ALETLERİ KULLANIMI

1. İşyerinde kullanılacak el aletleri yapılacak işe uygun kaliteli malzemeden yapılmış, olacak ve yalnız yapımına özgü işlerde kullanılacaktır.
2. Sert metalden yapılmış olan saplı el aletleri kullanılmayacaktır.
3. El aletlerinin sapları ile başları iyice sabitlenecek, kauçuk tampon uygulanacaktır.
4. El aletlerinin ahşap sapları, budaksız, iyi cins ve elyaflı ağaçtan, uygun biçim ve boyutta kenarları yuvarlatılmış, kıymıksız ve düzgün yapılmış olacaktır.
5. Yeteri kadar bakımı yapılacak, temiz ve bakımlı olması sağlanacaktır.
6. Kullanmadan önce ve sonra sağlamlığı kontrol edilecektir.
7. Kullanmadan önce eldivenler ve eller kayıcı maddelerden/yağlardan arındırılacaktır.
8. Arızalı el aletleri kesinlikle kullanılmayacak, yenisiyle değiştirilecek veya tamir edilecektir.
9. El aletleri atarak verilmeyecek, elden ele verilecektir.
10. El aletleri kesinlikle cepte taşınmayacaktır.
11. El aletleri çalışma sırasında kendimizden yüksek bir yere konulmayacaktır.
12. Kesici aletler taşınırken veya elden ele verilirken uygun kılıf, askı veya muhafaza içinde bulundurulacaktır.
13. Keskinler, zimbalar ve benzeri aletlerde keski ağızları ve zimba burunları, yapılacak işe uygun biçimde daima keskin olacak ve bunları kullanırken uygun siper ve paravanalar bulundurulacaktır.
14. Eğe ve törpülerin metal bileziği olan ahşap sapları olacak ve bunlar sapsız kullanılmayacaktır. Eğer sapsız kullanılması gerekirse punta tarafından iki elle tutularak kullanılmalıdır. Sapları metalden olan eğe ve törpüler kullanılmayacaktır.
15. Törpülerin ucunu temizlemek için törpü temizleme fırçası kullanılacaktır.
16. Törpülenecek nesnelere mengene ile sabitlenecektir.
17. Penseleri nesnenin etrafını kavrayarak kullanılmasına dikkat edilecektir.
18. Gerilmiş durumdaki metaller için uzun saplı penseler kullanılacaktır.
19. Penselerin izoleleri kırık ve çatlak olmayacaktır.
20. Tornavidalar kontrol kalemi yerine kullanılmayacak, başına çekiçle vurulmayacak, delik delmek, vida dışındaki nesnelere sıkıştırmak gibi işlerde kullanılmayacaktır. Yalnız kendine özgü işlerde kullanılacaktır.
21. Uygun vida için uygun tornavida kullanılacaktır.
22. Parça avuç içinde sıkıştırılarak tornavida kullanılmayacaktır.
23. Çekicinin baş kısmı tam keskin köşeli olmayıp, 1-2 mm yuvarlatılmış olacaktır.
24. Anahtarlar çekilerek kullanılacaktır.
25. Somuna uygun anahtarlar kullanılacak, dişler somunu iyice kavrayacak şekilde ve kendine özgü işlerde kullanılacaktır.
26. Sıkma veya takma işlerinde standart anahtarların uçlarına boru takılarak uzatılmayacaktır.
27. Boru anahtarların çene ve dişleri keskin ve yağsız olacaktır.
28. Mandren anahtarları yuvasına gevşek oturacak, kendiliğinden düşebilecek şekilde olacak, zincir, ip veya benzerleriyle bir yere bağlanmış olmayacaktır.

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

YÜKLEME- BOŞALTMA VE İSTİFLEME İŞLERİNDE ÇALIŞMA TALİMATI

Talimat No: 29

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

1. AMAÇ

Sahada ve atölyede yükleme istif ve boşaltma işlerinde önem taşıyan kritik malzemelerin transferi sırasında oluşabilecek ve çalışma sırasında doğabilecek olan risklerin önlenmesidir.

2. UYGULAMA

- Araca yüklenen yük tam yüklenmeden araç hareket ettirilmeyecektir.
- Yükleme sırasında eller boru altında kalmaması için boru açık uçlarından tutulacaktır.
- İstiflenecek veya yüklenecek malzemelerin dökülme, kırılma durumları göz önünde bulundurulacak ve uygun emniyet önlemleri alınacaktır.
- İstif için kullanılacak olan zemin düz olacak ve kaygan olmayan yapıya sahip olacaktır.
- Kayma ve devrilmeye karşı yeterli destekler kullanılacaktır.
- Çuval veya belli şekle sahip olan maddelerin istifi en Altan yukarı doğru bir parça eksik koyulacak şekilde olacaktır.
- Malzeme istif yüksekliği 3m den fazla olmayacaktır.
- Malzemeler istif halindeyken en üst noktadan alınmaya başlanacaktır.
- Yük altına istif ağırlığına dayanacak kalas vb. sağlıklı malzemeler koyulacaktır.
- Demir boru vb. uzun malzemeler dik ve çıkıntılı konumunda bırakılmayacaktır.
- Yükleme, karayoluna degecek, düşecek, dökülecek, saçılacak, sızacak, akacak, kayacak, gürültü çıkaracak şekilde yapmayınız.
- Yükü araç veya forklifte dengeli bozacak, yolda bir şeye takılacak ve sivri çıkıntılar oluşturacak şekilde yüklemeyin.
- Görüşe engel olacak, aracın veya forkliftin sürme güvenliğini bozacak, tescil plakalarını, ayırım işaretlerini, fren ve dönüş ışıklarını ve yansıtıcıları kapatacak şekilde yükleme yapmayınız.
- Aracı önden 1 metre, arkadan 2 metreden fazla araç boyunu aşacak şekilde yüklemeyin.
- Herhangi bir madde veya malzemeyi, mümkün olduğu kadar ağır ve büyük parçaların altta, küçük ve hafif parçaların üstte olmasına dikkat ederek emniyetli şekilde istifleyin. İstifin kendinize veya başkalarına zarar verecek şekilde yıkılması veya dağılmasına karşı gerekli destek, takviye gibi tedbirleri alınız.

- İstiflenen malzeme veya malzemeleri alırken, kendinize veya başkalarına zarar vermeyecek şekilde dikkatli davranın ve gerekli ikaz levhalarını koyun.
- Kasanın sağ ve sol yanlarından aşacak şekilde yükleme yapmayın.
- Yüklenecek malzeme kasa boyunun en fazla 30cm altına kadar yüklenebilir özel yüklerde İş Sağlığı ve Güvenliği Ekibi ile kontak kurarak izin alın.
- Yükler kasa içine, kaymayacak şekilde sağlam olarak yerleştirilmeli ve bağlanmalıdır.
- Yüklenecek malzeme boru vb. yuvarlanabilir türden ise yan ve arka kapakları kesinlikle açmayın. Özellikle bu tip malzemede sapan kancadan çözüldükten sonra kasa üzerinde bulunan personel, kendini kasa üzerinde tehlikesiz bir noktada, eğer böyle bir nokta yok ise kasadan inerek emniyete almalıdır.
- Araç yüklemesi tamamlandıktan sonra çok kısa mesafeler dahi olsa kesinlikle yük üzerinde personel bulundurmamalıdır.
- Araca yüklenen yükün tam yüklendiğini ve emniyete alındığını mutlaka kontrol ediniz.
- Yükleme sırasında, yüklenecek malzemenin cinsi ve ağırlığına göre kreyn, sapan, caraskal vb. uygun kaldırma donanımlarını kullanın.
- Şekli itibarı ile kayma ve yuvarlanma tehlikesi bulunan yükleme zorluğu olan malzemelerin yüklemesi sırasında azami dikkatli olun.
- Yükleme, kaldırma, istifleme, esnasında kreyn, caraskal, forklift vb. taşıma makinelerinin emniyetli durumda olmasını sağlayın.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

DEPOLAMA TALİMATI

Talimat No:30

Yayımlanma Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

1.AMAÇ :

Üniversitemiz depolarına giren çıkan malzemelerin giriş, çıkış, muhafaza, taşıma yöntemlerini belirlemektir.

2.KAPSAM :

Üniversitemiz depolarındaki faaliyetlerini kapsar.

3.SORUMLULAR :

Bu talimatın uygulanmasından **Depo Sorumlusu** sorumludur.

4.UYGULAMA

1. Sarf malzemeleri ve diğer yedekler depomuzda depolanır.
2. Sarf Malzemeleri gerekli kontrolleri yapıldıktan sonra depolanabilir. Kontrolleri yapılmayanlar muayene sahasında bekletilir ve "Muayene Edilecek Kullanmayınız!" levhası ile ayırt edilir. Malzemelerin muayeneden sonra kabul durumları "Muayene, ihale Komisyonu Rapor"larından öğrenilir. Kabul görenler depoya alınır.
3. Diğer grup malzemelerin kabulü satın alma kuralları çerçevesinde teknik özelliklerin uygunluğunun tespit edilmesi ile mümkündür. Bu malzemelerin kabul görme durumları Satın alma biriminden elde edilir. Kabul gören malzemelerin depolanma işlemine geçilir.
4. Yeni gelen sarf malzemesi eskisinden sonra kullanılacak şekilde istifler düzenlenir. Düzenlenen istifler birbirine karışmayacak bir şekilde ayarlanır
5. İstiflerin önünde veya üzerinde malzemenin cinsini belirten levhalar bulundurulur. Bu levhalar malzemelerin sevki sırasında tahrip olmayacak şekilde muhafaza edilir.
6. İstiflerde o ürüne ait girdi sırasındaki partilere verilen malzeme izlenebilirlik numarasının muhafazasına önem verilir. İstifin üzerinden numaralı malzeme alındığında altındakine bu numara mutlaka verilmelidir. Alttaki malzemeye numara vermeden önce başka parti olup olmadığı iyice kontrol edildikten sonra bu numara verilmelidir. Numarasız malzeme tespit edildiğinde hammadde stok sorumlusuna veya yardımcısına durum bildirilmelidir.
7. İstifden depo sorumlusunun haberi olmadan malzeme alınmaz. İstif bozulursa mutlaka düzenlenmelidir.
8. Yedek ve Sarf Malzemeleri ambarda yerleri belirlenmiş raflarda veya mahallerde stoklanır.
9. Malzemeler stoklara alınırken ve çıkarılırken zarar görmeyecek şekilde taşınır.
10. Raflardaki malzemeleri tarif eden etiketler yapıştırılarak Rafların başlarında listeler bulunur.
11. Stoklar takip edilerek kritik stok sayısından aşağı düşenler Depocu tarafından talep yapılması sağlanır.
12. Kullanılan yedekler ve sarf malzemeleri Bilgisayar ortamında düşülür.
13. Yıllık olarak gelen emre göre ambarların ve stokların sayımı yapılır. İmza karşılığı kayıt altına alınır.
14. Depoya malzeme taşınırken ve çıkarılırken "İş Güvenliği kurallarına uygun olarak çalışılır.
15. Depoda gerekli yangın tedbirleri alınır.

HAZIRLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

YÜKSEKTE ÇALIŞMA EL MERDİVENİ KULLANMA TALİMATI

Talimat No:31

Yayın Tarihi: Aralık 2016

Sayfa No: 1/3

1. AMAÇ: Bu talimatın uygulanmasındaki amaç; ÇSGB'nin 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu gereği, İş ekipmanlarının kullanımında sağlık ve güvenlik şartları yönetmeliği, Yapı işlerinde iş sağlığı ve güvenliği yönetmeliği maddeleri esas alınarak Üniversitemiz çalışanlarının El merdiveni kullanımında olası tehlike ve risklere karşı almaları gereken önlemleri belirleyerek sağlık ve güvenliğini tehlikeye atmayacak biçimde çalışmalarını sağlamaktır. Yapı işlerinde iş sağlığı ve güvenliği yönetmeliği Ek-4/ A-1) Seviye farkı bulunan ve düşme sonucu yaralanma ihtimalinin oluşabileceği her türlü alanda yapılan çalışma; yüksekte çalışma olarak kabul edilir yönetmelikte belirtilen hususlara uyulur.

2. KAPSAM: Bu talimat Üniversitemiz tüm çalışanlarını kapsar.

3. UYGULAMA: Merdiven kullanımında dikkat edilecek hususlar;

1. Yürürlükteki standartlarda üretilmiş merdivenler kullanılmalı.
2. Merdivenlerin kullanım kılavuzları dikkatle incelenmelidir.
3. Merdivenin yapılacak iş için uygun olduğundan emin olunuz.
4. Tüm merdiven kullanımlarında öncelikle emniyet sağlanmalıdır.
5. Merdivenler sadece kısa süreli hafif işlerde kullanılmalıdır
6. Bir merdiveni kullanmak için uygun durumda olduğunuzdan emin olunuz. Belirli tıbbi şartlar veya ilaç vb. alma merdivenin güvenli bir şekilde kullanılmasını engeller.
7. Her türlü merdiven kullanımı en az iki kişi ile gerçekleştirilmelidir.
8. Merdivenin kullanılacağı her iş günün başlangıcında merdivenin hasarlı olmadığı ve güvenli olarak kullanabileceğini kontrol ediniz. Hasarlı basamaklar, bağlantı noktaları varsa onarılmasını sağlayın. Merdiven basamaklarında ve kollarında çürüme ve çatlak varsa kullanılmamalıdır.
9. Merdivende bulunan kurumamış boya, çamur, yağ veya kar gibi bulaşan maddeleri temizleyiniz.
10. Açık alanda, olumsuz hava şartlarında (kuvvetli fırtına gibi) merdiven kullanılmamalıdır.
11. Çalışma sahasındaki elektrik riskleri (baş üstünden geçen hatlar veya maruz kalınan diğer elektrik teçhizatı gibi) tanımlanmalıdır. Güç hatlarına yakın noktalarda metal merdiven kullanmaktan kaçının ve nakil hattının elektriğinin kesilmiş olduğundan emin olun.
12. Gerilim bulunması önlenemeyen elektrikli işlerde iletken olmayan elektrik yalıtımlı merdivenler kullanılmalıdır.
13. Merdivenlerin taşıma kapasitesi kontrol edilerek uygun merdiven kullanılmalı ve taşıma kapasitesini aşacak çalışmalardan kaçınılmalıdır.
14. Merdivenler basamak veya parmakları üzerinde değil, kendi ayakları üzerinde durmalıdır.

15. Merdivenin kaymasını önleyecek ilave etkili tedbirlerin alınması veya kirli yüzeyler yeterince temizlenmedikçe, merdivenler kaygan (buz, parlak yüzeyler veya önemli derecede kirlenmiş katı yüzeyler gibi) zemin üzerine konulmamalıdır. Sadece sabit ve düz zeminlerde merdiven kullanılmalıdır.
16. Merdiven kullanma alanına doğru açıyla yerleştirilmelidir. Merdiven boyunun ¼ oranında açıyla yerleştirilmesi gerekmektedir.
17. Merdiven dik olarak kullanıldığında düz kırılmaz bir yüzeye dayanmalı, kaymaması için alttan destek olunmalı veya sabit bir objeye alttan bağlanmalı veya uygun bir tertibat kullanılarak sabitlenmelidir.
18. Merdiven köprü olarak kullanılmamalıdır.
19. Uzatma aparatlı merdivenlerde kilit noktaları mutlaka kontrol edilmeli ve düzgün çalıştığından emin olunmalıdır. Diğer merdivenlerde Kilitleme tertibatları, varsa, kullanmadan önce tam olarak sabitlenmelidir.
20. Diğer iş faaliyetlerinin olduğu bir alanda merdivenle çalışma yapılacaksa çalışma alanı bariyerle sınırlandırılarak güvenli alan yaratılmalıdır. Konumlandırılması sırasında, merdivene çarpma riski (mesela yayaların, araçların, kapıların) dikkate alınmalıdır. Çalışma sahasında olması muhtemel kapılar (yangın çıkışı olmayan) ve pencereler sabitlenmelidir,
21. Merdivenin yer değiştirme işlemi üzerinde çalışan varken veya üzerinde malzeme varken kesinlikle yapılmamalıdır.
22. Ek yükseklik elde etmek için kutu, kasa, varil gibi malzemeler kesinlikle kullanılmamalıdır.
23. Merdivene çıkarken uygun ayakkabı giyiniz.
24. Merdivenlerin en üst basamakları kullanılmak üzere üretilmemişse kullanılmamalıdır.
25. Yüksek bir alana ulaşmak için kullanılan merdivenlerde destek noktası üzerinde en az üç basamaklık mesafe bırakılmalıdır ve bu basamaklara çıkılmamalıdır.
26. Merdiven üzerinde çalışma yaparken asla başka işlerle meşgul olunmamalıdır.
27. Basamaklara ortayarak basılmalıdır.
28. Merdivenden inerken veya çıkarken yüzünüzü merdivene doğru döndürünüz.
29. Merdivenden inerken veya çıkarken merdivene sıkıca tutununuz.
30. Çalışırken merdivenden tutulmaya devam edilmelidir veya bu yapılamıyorsa ilave tedbirler alınmalıdır.
31. Yanlamasına tesir eden aşırı yüklerden (mesela, tuğla veya betonun matkapla delinmesi) kaçınınız.
32. Merdiven üzerinde, düzenli olarak ara vermeksizin uzun süre durmayınız (yorgunluk bir risktir).
33. Merdiven üzerinde sürekli bir şekilde durmak gerekiyorsa bir bacak basamaklara geçirilerek dizden kenetlenmelidir.
34. Arşiv gibi Rutin işlerin yapıldığı yerlerde, Destek ayaklı üçgen merdivenlerin kullanımı tercih edilmelidir.
35. Kancalı merdiven kullanımında kanca kısmının takılacak olan objeye iyice bağlandığından emin olunmalıdır.
36. Sürgülü merdiven taşınması iki kişiyle yapılmalı.
37. Sürgülü merdiven, teleskopik merdiven veya basit merdiven duvara dayanarak kullanılacaksa merdiven tabanının duvara uzaklığı çalışma yüksekliğinin ¼ ü olmalıdır.
38. Sürgülü merdiven açılıp çalışma yüksekliği ayarlandıktan sonra merdivenin ipi basamağa bağlanarak tespit edilmelidir.
39. Sürgülü merdiven ile sedye ile ya da sedyesiz insan indirirken halatlarla emniyete alınmalı.
40. İp merdivenler kullanıldıktan sonra ıslak olarak sarılmamalı, alüminyum merdivenler ise yağlanmamalı.
41. Çalışma sonrası merdivenlerin her türlü kontrolleri yapıldıktan sonra araca yerleştirilmeli.
42. Merdivenlerin kemer üzerinde veya bir kamyon içinde taşınması durumunda, hasar görmesini önleyecek uygun şekilde yerleştirilmelidir.

43. Merdiveni sevkiyattan sonra ve ilk defa kullanılmadan önce bütün kısımlarının durumunu ve çalıştığını kontrol ediniz.
44. Merdivenlerin bakım ve onarımları uzman personel tarafından ve imalatçısının talimatlarına göre yapılmalıdır. Hasarlı bir merdiven kullanmayınız!
45. Merdiven hasar görmeyeceği bir biçimde imalatçısının talimatlarına göre saklanmalıdır. Saklama esnasında merdiven hava etkilerine karşı korunmalıdır. Sıvı temasından kaçınılmalıdır. Mümkün ise merdiveni yatırarak saklayınız. Merdivenin saklama yerinden taşınması esnasında, merdiven kayarak açılmaya, çarpmaya ve düşmeye karşı korunmalıdır.
46. Merdivenin temizlenmesi; Merdiven ticari bir temizleyici eklenerek su ile temizlenebilir. Boya terebentin ile çıkarılabilir. Temizleme ajanları yere nüfus etmemelidir, kullanılan temizleme sıvıları yürürlükteki çevre kanunlarına göre bertaraf edilmelidir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

**YÜKSEKTE ÇALIŞMA
İSKELE VE PLATFORMLAR ÇALIŞMA TALİMATI**

Talimat No:32

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

B- İskele ve Platformlar

a- Çelik borulu iskeleler

1. İskelelerin kurulması ve sökülmesi bu konuda eğitim almış personel tarafından yapılacaktır.
2. İskele kurulan cepheye sabitlenecek ve cephe ile iskele arası **maksimum 10 cm** olacak.
3. İskele ayaklarının bastığı zemin sağlam ve düzgün olacak, iskele ayaklarının zemine gömülmesini engellemek için uygun ayaklar konulacaktır.
4. İskeleye çıkış için kullanılacak olan merdiven iskele içinden konulacak ve iskeleye sabitlenecektir.
5. Çalışılacak alan veya geçiş noktaları **5x20 kalas veya çelik platformlarla** boşluk bırakılmadan kapatılacak, yan kirişlerden dışarıya taşan kalas uçları sabitlenecek, kiriş borusuna denk gelen kalasın önüne ve arkasına çita çakılarak kayması engellenecek.
6. Platform etrafında **en az 10 cm** yüksekliğinde eteklik bulundurulacak.
7. İskele dikmeleri arası çapraz bağlantıları eksiksiz olacak.
8. Çalışma alanı ve geçiş yollarının etrafı **60cm de ve 110 cm** de çift sıra korkuluk bulunacak.
9. İskele sökümüne yukarıdan başlanacak ve sökülen parçalar halat yardımıyla aşağıya indirilecektir.

b- Tekerlekli Seyyar ve Mobil İskeleler

1. Sadece uygun malzemedan yapılmış uygun iskeleler kullanılacaktır.
2. Yüksekte çalışma eğitim ve emniyetlerini alınız.
3. İskelenin ayakları ve bağlantıları, taşıyacakları maksimum yükü ayrılmadan veya çökmeden taşıyacak sağlamlıkta olacaktır. Varil, kutu veya üst üste dizilmiş tuğla gibi dengesiz malzemelerle iskelelerle desteklenmeyecek ve/veya üzerine kalas konmayacaktır.
4. Herhangi bir sebepten dolayı zayıflamış ve/veya hasar görmüş iskeleler derhal tamir edilecek ve tamir bitene kadar kullanılmayacaktır.
5. İskeleler, çalışma esnasında taşıyacakları maksimum ağırlığın en az 4 katını taşıyacak şekilde olacak ve iskelelere çalışma yükünden daha fazla yük yüklenmeyecektir.
6. Tüm iskelelerin güvenli bir ulaşım yolu bulunacaktır.
7. Fırtınalı veya çok rüzgârlı havalarda iskeleler üzerinde çalışılmayacaktır.
8. Hiç kimse temizlenene kadar buz veya karla kaplı iskele üzerinde çalışmayacaktır.
9. İskelelerin tabanı mümkün olduğu kadar yatay olacaktır.
10. İskele korkuluklarının yüksekliği 1,5 m.' den az olmayacaktır.
11. Çalışma platformunun genişliği 50 cm.' den daha az olmayacaktır.
12. Aletler, civatalar, somunlar ve diğer malzemeler iskele üzerinde gelişigüzel bırakılmayacaklardır. Bu tür malzemeler aşağı düşüp insanların yaralanmasına veya takılma ve düşmelerine neden olabilirler.
13. İskeleler, kullanılmakta olan malzemeler dışında, malzeme depolanması için kullanılmayacaktır.
14. İskelenin uygun şekilde monte edildiğinden yani soket veya bağlantılarının sıkı, platformun gevşek olmadığından emin olun. Ayrıca iskele devrilmemesi için sağlam bir yere sabitlenecektir.
15. Kullanılmadan önce kalaslar test edilecektir.
16. İskeleyi kullanmadan önce kontrol ediniz, kullanılan iskele yapılacak işe ve yüke uygun olacaktır,
17. İskeleyi düzgün, kuru ve sert bir zemine kurunuz,

18. Hasarlı, kırık, kusurlu iskeleleri kullanmayınız,
19. İskelenin tekerlekleri sağlam ve çalışır durumda olacaktır,
20. İskelenin frenleyici sistemlerini kontrol ediniz,
21. İskele üzerinde çalışılırken tekerleri frenleyiniz veya frenlettiriniz,
22. İskele üzerinde insan varken, iskeleyi hareket ettirmeyiniz,
23. Seyyar iskeleye merdivenle inip çıkınız, tırmanmayınız ve atlamayınız,
24. İskele üzerinde çalışırken, korkulukları sökmeyin, eğer sökmeniz gerekiyorsa emniyet kemeri gibi diğer tedbirleri kullanınız, daha sonra korkulukları yerine takınız,
25. İskele üzerinde malzeme bırakmayın, malzemeleri aşağı atmayın iple indiriniz,
26. İskele üzerinde çalışma yaptığınız platformlar yapacağınızı işe uygun ve dayanıklı olsun,
27. İskele üzerinde çalışma yaptığınız platformları kırık, çatlak olmayan malzemedan yapınız,
28. İskeleyi hareket ettirirken yıkılmaması için, zemindeki çukur, tümsek, rögar vb. yerleri kontrol ediniz,
29. İskele yer değiştirirken havadan geçen elektrik kablolarına dikkat ediniz,
30. İskelenin tekerlerini enerji kablosundan geçirmeyiniz,
31. Tansiyonunuz varsa veya yükseklik korkunuz varsa iskelede çıkmayınız,
32. Mobil iskele sadece bu konuda eğitim almış ve görevlendirilmiş kişiler tarafından kullanılacak veya kullanılacaktır,
33. Mobil iskeleyi talimatlarına uygun bir şekilde kullanınız,

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

ÇATIDA ÇALIŞMA TALİMATI

Talimat No:33

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

- 1) Çatıda çalışma yapmadan önce, çalışma yerini kontrol ediniz, zemin kaygan mı, buzlu mu, kırılğan mı kontrol ediniz, yükseklik korkunuz, tansiyonunuz, baş dönmesi gibi rahatsızlıklarınız varsa çatıda çalışma yapmayınız.
- 2) Yüksekte çalışma eğitim ve emniyetlerini alınız.
- 3) Çatı kat aralarını depo olarak kullanmayınız, malzeme istifini çökmelere sebep olacak şekilde aynı noktaya yapmayınız ve yangına sebebiyet verebilecek malzeme bırakmayınız.
- 4) Cam, saç ve çimento harçlı levhalardan yapılmış veya eskimiş, yıpranmış ve dayanıklılığı azalmış çatılarda, çatı merdiveni kullanınız bu tür malzemelere doğrudan basmayınız, gerekli hallerde emniyet kemeri ile emniyet halatı da kullanınız.
- 5) Eğimli çatılarda yapılan çalışmalarda mutlaka emniyet kemeri ve emniyet halatı kullanınız, emniyet kemerini emniyet halatına, emniyet halatını da mutlak suretle güvenli ve sağlam bir yere bağlayınız.
- 6) Çatıda yapılan çalışmalarda aşağı malzeme, çöp gibi maddeler atmayınız.
- 7) Çok rüzgârlı, yağmurlu havalarda çatıda çalışma yapmayınız, eğer bu tür havalarda çalışma zorunlu ise gerekli tedbirleri almak koşulu ile sorumlu bir kişi gözetiminde çalışınız.

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

TAVAN VİNÇ KULLANIM TALİMATI

Talimat No:34

Yayın Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1

1. Vinçleri kullanırken yukarıda kimsenin olup olmadığını kontrol et.
2. Halatın sağlamlık kontrolünü yap, kapasitenin üzerinde yükleme yapma.
3. Acil stop butonunu (kırmızı butonu) açıp kullan ve işi bitince basıp kapat.
4. Kaldırma düğmesine basarken indirme düğmesine basma.
5. Kedinin sağa gidiş düğmesine basarken sola gidiş düğmesine basma.
6. Köprü ileri giderken geri geliş düğmesine basma.
7. Kova vince takılı iken, kova vibratörü kablosunun takılma esnasında acil stop butonunu kapalı tut.
8. Kova vibratörünün kablosu sökülürken acil stop butonu kapalı tut.
9. Vinçleri birbirine vurma,vinçle malzemeyi yukarıya kaldırırken kaldırma makarasının kedi tamburuna çarpmamasına dikkat et (gözle kontrol edilecektir)
10. Herhangi bir arıza durumunda derhal elektrik grubuna bildir.
11. Yükleri düşey olarak kaldırılıp indir, yükleri çektirerek kaldırma.
12. Vincin kaldıracağı yükün tamamen serbest durumda olduğunu kontrol et.
13. Yük kaldırılırken veya indirilirken kimse altında bulundurulmayacak.
14. Vinçle insan taşıma.
15. Yüklerin dengeli kaldırılmasına azami dikkat ve itina göster, sapanların kancadan kaymaması için gerekli önlemleri al.
16. Sapanla kaldırılması mümkün olmayan yükleri özel sepet veya özel kancalar vasıtası ile emniyetli şekilde kaldır.
17. Malzemelere elle müdahale edilmeyecek, Kılavuz Halat kullanılacak.
18. Vinç aracı ile yapılan taşıma, montaj ve demontajdan sorumlu elemanın talimatı ve işareti olmadan vinci hareket ettirme.
19. Ağırlığı bilinmeyen yükler yüklenmeyecek ve kaldırılmayacaktır.
20. Yükün kaldırılması sırasında kaldırma kancasının her istikamette düşey hareket edeceği kontrol edilecek yanal çekmeye müsaade edilecektir.
21. Kancada yük asılıyken vinç terkedilmeyecektir.
22. Rüzgârlı havalarda rüzgâr hızının 50km/h'den fazla olması halinde çalışma yapılmayacaktır.
23. Yapılan tüm çalışmalarda kişisel koruyucular (baret, eldiven, çizme vb.) kullanılacaktır.
24. Tonaja göre kaldırma aparatını vince tak.
25. Kaldırma aparatını malzemeye tak.
26. Stop butonunu aç, istenen yere veya araca kumanda tuşlarını kullanarak taşı.

HAZIRLAYAN

KONTROL EDEN

ONAYLAYAN

Ferhan YEDİDAĞ
İş Güvenliği Uzmanı

Ömer KÖSE
Yapı İşleri ve Teknik Dairesi
Başkanı

**DPÜ YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE
BAŞKANLIĞI**

SIVA BOYA BADANA İŞLERİNDE İSG TALİMATI

Talimat No: 35

Yayımlanma Tarihi: Ocak 2018

Sayfa No: 1/2

1. Sıva, boya, badana ve kaplama işlerinde kullanılacak malzemeler şantiyede daha önceden belirlenen uygun düz zeminlerde ve güvenli bir şekilde depolanacak, malzeme güvenlik bilgi formlarındaki (MSDS), kullanım, depolama ve boş kapların imhasına ilişkin bilgiler dikkate alınacaktır.
2. Bina içerisinde malzemelerin taşınacağı güzergâhlar temizlenecek ve döşeme üzerinde herhangi bir engel bulunmayacaktır.
3. Sıva ve badana uygulamaları makine yardımı ile yapılıyorsa (hazır sıva makinesi, alçı püskürtme makinesi, harç karıştırma mikseri vb.) işe başlanmadan önce çalışanlara makineler hakkında eğitim verilecek, makinelerde bu konuda tecrübeli ustaların çalışmaları sağlanacak, makinalarda elektrik kaçağı olup olmadığı kontrol edilecektir.
4. Makinelerin periyodik bakımları düzenli olarak yaptırılacak, bakımlarla ilgili raporlar şantiyede dosyalanacaktır.
5. Çalışma sırasında makinelerde olabilecek aksaklıklarda, işçilerin makineye rastgele müdahale etmesi engellenecek ve durum derhal yetkili kişiye bildirilecektir.
6. Kapalı ortamlarda boya işlerinde çalışanların çalışma saatleri ayarlanacak, uzun süre havasız ortamda çalışmalarına izin verilmeyecek ve çalışma ortamının havalandırılması sağlanacak, daha uzun çalışmalarda uygun hava maskeleri verilecektir.
7. Dış cephelerin sıva, badana, boya ve kaplaması sırasında iskelede çalışan ekibe iskelede güvenli çalışabilmeleri için gerekli İSG bilgileri verilecektir.
8. Yüksekliği 3 m'den fazla olan yerlerde yapılan çalışmalarda çalışan işçilerin paraşüt tipi emniyet kemeri kullanmaları zorunludur.
9. Sıva, boya, badana ve kaplama imalatlarında çalışan işçilerin tamamının baret kullanması zorunludur.
10. Sıva, boya, badana ve kaplama imalatları sırasında sıpa iskeleler yerine, uygun ebatta, üzerinde en az 80 cm genişliğinde çalışma alanı bulunan, tekerlekli, en az 2 tekerleğinde fren sistemi bulunan, 90 cm yüksekliğinde sağlam (100 kg. yüke dayanabilecek) korkuluğa sahip ve basamaklı çalışma platformları kullanılacaktır.
11. Dış cephe çalışmaları sırasında, aşağıda çalışanların veya geçenlerin üzerine malzeme düşmesine karşı, çalışma alanının altında gerekli önlemler (perde, paravan vb.) alınacaktır.
12. İşyerine iyi uyumuş ve dinlenmiş olarak zinde bir şekilde gelinecektir.
13. Uyuşukluğa neden olan bir ilaç kullanmaya başlamış iseniz, durumu amirlerinize bildirin.
14. Çalışırken yüzük, zincir, kolye vs. gibi takıları kullanmayın.
15. Sarkıntılı, bol veya düğmelenmemiş elbiseleri giymeyin, boyun bağı takmayın.
16. Baretinizi çene bağını iptal etmeden, başınıza sıkıca oturacak şekilde ayarladıktan sonra şantiye sahası içerisinde takın.
17. Çalışırken sigara içmeyin.
18. Yaptığınız işe uygun iş eldiveni, iş ayakkabısı ve koruyucu gözlük ile çalışın.
19. Boya veya inceltici kimyasallar hakkında bilgi edinin, kullanımda malzeme güvenlik bilgi formlarında (MSDS) yer alan bilgileri esas alarak hareket edin.
20. Çalışma ortamında yeterli aydınlatmayı sağlayın, aydınlatma ve ısınmada açık ateş kullanmayın.
21. Ekip halinde çalışırken iskele üzerinde belli bir yerde toplanmayın.
22. İskele yakınında elektrik nakil hatları varsa önlem alınmasını isteyin.
23. Tabandan itibaren 3 metre ve üzerindeki yüksekliklerde, kayma ve düşme tehlikesi

bulunan korkuluksuz yerlerdeki çalışmalarda, asansör ve dış cephe boşluklarında yapılan çalışmalarda kolonları tüm gövdeyi saran paraşüt tipi emniyet kemeri kullanın. Kırılacak zeminler üzerinde önlem (çatı merdiveni vb.) almadan yürümeyin.

24. Emniyet kemeri kancasının takılacağı yer bulunamazsa, iki aks arasına düşey ve yatay yaşam halatı çekin vekemerin kancasını bu halata takarak çalışın. Gerekğinde düşey halata mobil düşüş tutucu aparat takın.

25. Emniyet kemerinin kullanılmadığı yerlerde düşme ve kayma tehlikesi varsa çalıştığınız yerin alt tarafına naylon iplerden örülmüş güvenlik ağları gerdirin.

26. Yağışlı ve rüzgarlı havalarda gerekli önlemler alınmadan kaygan platform üzerinde çalışmayın, gerekiyorsa çalışmayı bırakın.

27. Size verilen kişisel koruyucu malzemeleri mutlaka kullanın.

28. Çalıştığınız yerde asılı bulunan iş güvenliğiyle ilgili ikaz ve uyarı levhalarına mutlaka uyun.

29. Batıcı ve kesici takımları çalışırken cebinizde taşımayın.

30. Kullanacağınız seyyar el merdivenlerinin kaymaz, sağlam, temiz olmasına dikkat edin. Merdivenin kurulmasında kurma yön ve şeklinin emniyetli olmasına özen gösterin, merdivenin duvardan açıklığının merdiven boyunun en fazla ¼'ü olmasına dikkat edin, boşluk taraflarında seyyar merdivenleri kullanmak yasak olup buralarda sehpa tipi korkuluklu iskeleler kullanılmalıdır.

31. Karşılaştığınız aksaklık, tehlike ve uyuşmazlıkları derhal ekip başına veya amirlere bildirin.

32. İş arkadaşlarınızla daima uyumlu çalışın ve yardımlaşın.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Ferhan YEDİDAĞ İş Güvenliği Uzmanı		Ömer KÖSE Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı

